

๒๐๗
๔๔-๔
๕๕

เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

มาลินี วงศ์นาม

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร 3921575 3915058

๑๕ ม.ย. 2527

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2527

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

153988

เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

บทคัดย่อ

ของ

มาลินี วงศ์นาม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน 2527

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ วิชาเอกและวิธีการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526 ตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ของวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t -test และ F -test

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาอยู่ในระดับที่ดี
2. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาหญิงมีเจตคติดีกว่านักศึกษาชาย
3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวิธีการศึกษาเดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน

ATTITUDES OF THE PHYSICAL EDUCATION
COLLEGE STUDENTS TOWARDS HEALTH EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

MALINEE WONGNAM

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

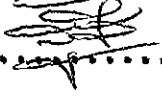
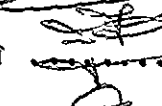
April 1984

The objective of this study is focused on the comparative attitude of the Physical Education College Students toward health education from independent variables, namely : sex, major subject, background of the students before entering the colleges. A sample of 420 second-year students of the 1983 class majoring in physical education and health education who were studying at the physical education colleges which offered both majors simultaneously was chosen by a simple random sampling technique. A questionnaire on student's attitude towards health education was devised and distributed to the students. Data were collected and analysed by means of t-test and F-test.

The results of this study revealed that,

1. The Physical Education College students majoring in physical education and health education both had a good attitude towards health education.
2. The Physical Education College students of different sexes differed in their attitudes towards health education at the .05 level of significance. The female students had a better attitude than the male students.
3. The Physical Education College students who had different educational backgrounds before entering college did not differ in their attitude towards health education.
4. Physical Education College students majoring in physical education and health education did not differ in their attitude towards health education.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา		คณะกรรมการสอบ	
	ประธาน		ประธาน
	กรรมการ		กรรมการ
			กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับคำแนะนำ และความช่วยเหลือ
ทุกอย่าง อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุจินต์ ปรีชาमारณ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณคณะอาจารย์ภาควิชาพลศึกษา และภาควิชาสุขศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการทดลองใช้แบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดร วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด
มหาสารคาม วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย ที่กรุณาให้
ความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์อรวรรณ ตันท์เจริญรัตน์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็น
อย่างดียิ่งในการใช้เครื่องคำนวณกล

ขอขอบคุณ อาจารย์ชัยรัตน์ ศรีเพชรดี อาจารย์สุชิน บัวงาม อาจารย์นุชรี
สงทอง อาจารย์วิภาวรรณ พึ่งสังข์ อาจารย์วิไลวรรณ จันทรวงศ์ ที่กรุณาให้ความ
ช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ท้ายสุดนี้ขอเทอดพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ ที่กรุณาให้การสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจ
แก่ลูกกตัญญูตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ

มาลินี วงศ์นาม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ✓	7
✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ✓	8
✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า .%	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คานิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	12
✓ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ✓	31
✓ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
✓ ประชากร ✓	32
✓ กลุ่มตัวอย่าง	33
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล .%	34
ลักษณะของเครื่องมือ	34
เกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือ ✓	34
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ . ✓	35
การหาคุณภาพเครื่องมือ ✓	36
✓ วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	37
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	38
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .%	39

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	51
	กลุ่มตัวอย่าง	51
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล	52
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	52
	อภิปรายผล	53
	ข้อเสนอแนะ	56
	ข้อเสนอแนะในการหาวิจัยครั้งต่อไป	58
	บรรณานุกรม	59
	ภาคผนวก	64

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนประชากรของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนทั้งวิชาเอก พลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา	32
2	แสดงกลุ่มตัวอย่าง	33
3	แสดงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศ	45
4	แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามวิชาเอก	45
5	แสดงวุฒิการศึกษาเดิมของกลุ่มตัวอย่าง	46
6	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อวิชาสุขศึกษา	46
7	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัย พลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ระหว่างชายกับหญิง	47
8	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัย พลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ระหว่างวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอก สุขศึกษา	48
9	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อ วิชาสุขศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัย พลศึกษา	49
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษาเดิม ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา	50

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ให้ได้ผลตามความมุ่งหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ ทั้งปัจจัยทางด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ วิชาเนื้องาน และปัจจัยด้านบุคลากรหรือทรัพยากรมนุษย์ (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 : 20) ประเทศไทยมีทรัพยากรด้านอื่น ๆ ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะด้านการเงิน จึงมีความจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับการศึกษาและสุขภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษามีผลตามเป้าหมายที่วางไว้ การมีสุขภาพแข็งแรงตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ อดีตและปัจจุบันต่างเห็นพ้องต้องกันว่าการมีสุขภาพดีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งที่ สุชาติ โสมประยูร (สุชาติ โสมประยูร 2521 : 7) ได้อ้างคำกล่าวของอริสโตเติล และพลาโต (Aristotle and Plato) ที่ว่า "ในการที่จะให้การศึกษาด้านอื่น ๆ นั้น สมควรจะให้เด็กมีสุขภาพดีเสียก่อน" และสมัย รื่นสุข และจิตประภา ศรีวิเศษ (สมัย รื่นสุข และจิตประภา ศรีวิเศษ ม.ป.ป. : 1) ได้อ้างถึงคำกล่าวของเทอร์เนอร์ (Turner) ที่ว่า "ปัจจุบันโลกเรากำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีปัญหาสุขภาพเกิดขึ้นเสมอ โอกาสที่จะปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพก็มีมาก นอกจากนั้น วัฒนธรรมของเราก็เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การที่คนในชนบทอพยพโยกย้ายเข้ามาอยู่ในเขตตัวเมือง และสภาพสังคมอุตสาหกรรม ก็ทำให้การดำรงชีวิตของคนเราแปรเปลี่ยนไปเป็นอันมาก ฉะนั้น จึงควรมีการวางแผนสุขภาพเป็นอย่างดี" นอกจากนี้ ยังมีผลงานวิจัยและรายงานทางวิชาการศึกษาที่ให้ผลสอดคล้องกับเรื่องนี้อีกหลายเรื่อง เช่น น้อมฤดี จงพยุงะ และคณะ (น้อมฤดี จงพยุงะ และคณะ 2518 : 37) ได้อ้างถึงผลการศึกษาของ เทอร์แมน (Terman) พบว่า

เด็กพวกอัจฉริยะ ซึ่งมีเขว่วนปัญญา 140 ขึ้นไปล้วนเป็นเด็กที่มีสุขภาพทางกายสมบูรณ์ดีกว่าเด็กกลุ่มอื่น ๆ ที่มีลักษณะสติปัญญาค่อยกว่า

ในปี พ.ศ.2509 กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2509 : 20) ได้สนับสนุนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่สอบตกซ้ำชั้น พบว่า ปัญหาสุขภาพของเด็กเป็นสาเหตุสำคัญอันดับสามที่ทำให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น และต่อมาในปี พ.ศ.2513 กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2513 : 13) ได้ศึกษาสาเหตุที่เด็กนักเรียนไปเข้าสอบในโรงเรียนประชาบาลจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ปัญหาเรื่องสุขภาพเป็นปัญหาสำคัญเรื่องหนึ่งของเด็กที่ไม่เข้าสอบ ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 24.84

จากผลการวิจัยและรายงานดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการมีสุขภาพดี เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคล แต่ตามสภาพการปัจจุบัน (บุญชัน เตะกันพุช 2519 : 9) ประชาชนชาวไทยโดยทั่วไปส่วนใหญ่ต้องประสบปัญหาทางสุขภาพ การเกิดโรคภัยไข้เจ็บ และการตายของพลเมืองอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ และคณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข (คณะกรรมการวางแผนพัฒนาการสาธารณสุข 2524 : 1) ได้วิเคราะห์อัตราการป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ของประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ พบว่า ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่โดยเฉพาะชาวชนบทมักจะป่วยด้วยโรครวมดาสามัญที่สามารถป้องกันได้ในอัตราที่สูงอย่างค่อนข้างอยู่เสมอ เช่น โรคระบบทางเดินอาหารและอุจจาระร่วงมีอัตราสูงถึง 397.7 506.9 และ 596.2 ต่อประชากรแสนคน ในปี พ.ศ.2521 2522 และ 2523 ตามลำดับ จึงเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ อัตราป่วยด้วยโรคต่าง ๆ สูงขึ้นนั้นได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เลวลง การสุขาภิบาลไม่ถูกสุขลักษณะ และประชาชนมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเป็นโรค หรือไม่รู้จักป้องกันตัวเองจากโรคต่าง ๆ

ปัญหาทางด้านสุขภาพของประชาชนชาวไทยนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทุกฝ่ายพยายามที่จะแก้ไข เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของทุกคนในประเทศให้ดีขึ้น เพราะปัญหาทางด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นจะมีผลกระทบต่อปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย เพราะว่ามันมนุษย์เรานั้นไม่อาจอยู่ในโลกนี้อ่างมีความสุขได้โดยปราศจากสุขภาพที่ดี แ่นหลักฐานทางประวัติศาสตร์แห่งมนุษยชาติ เองก็ยังยืนยันว่ามนุษย์ในทุกเผ่าชนและสังคมได้แจ้งวิถีทาง

ปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งมีสุขภาพแข็งแรง มีสุขนิสัยอันดี รู้จักวิธีที่จะปฏิบัติตนให้มีสุขภาพ
สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจอีกด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าหากว่าประชาชนมีร่างกาย
ไม่แข็งแรง เจ็บป่วยอยู่ เหมอ หรือขาดเจตคติที่ดีต่อสุขภาพก็ย่อมเป็นอุปสรรคสำคัญที่จะทำให้
ประเทศชาติไม่พัฒนาไปเท่าที่ควร

การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนจำเป็นต้องปลูกฝังความรู้ เจตคติและ
การปฏิบัติทางความรู้สุขภาพที่ถูกต้องให้กับนักเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมสุขศึกษา
ได้ง่ายและถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาเจตคติและสุขปฏิบัติที่พึงปรารถนา
การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่จะทำให้บุคคลมีความรู้ เกิดเจตคติ เห็น
ความสำคัญด้วยตัวเองในการที่จะปฏิบัติตนให้พ้นจากโรค แต่อย่างไรก็ตามในอดีตที่ผ่านมา
การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนยังพบปัญหาอยู่มาก ปัญหาที่พบก็มีทั้งปัญหาจากตัวนักเรียนเอง
จากครูผู้สอน จากการบริหาร จากสภาพสังคม และจากหลักสูตรแบบเรียนการวัดผล
(กวน ขาวหนู ม.ป.ป. : 23) และสุชาติ โสภประยูร (สุชาติ โสภประยูร
2530 : กานา) กล่าวว่า "เป็นที่น่าเสียดายวิชาสุขศึกษาซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร
แต่มีความสำคัญมากไม่แพ้วิชาอื่น ๆ กลับไม่ได้รับการปรับปรุงในด้านวิธีสอนให้เท่าที่ควร
เพราะอาจกล่าวได้ว่าเมื่อ 20 ปีที่แล้วเราเคยสอนอย่างไรในปัจจุบันเราก็ยังสอนอยู่อย่างนั้น
เหตุผลที่วิชาสุขศึกษาถูกทอดทิ้งไปนั้นนอกจากบรรดานักการศึกษาโดยทั่วไป ขาดความสนใจ
ในการเรียนการสอนวิชาแล้ว เรายังขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งการขาด
การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาอีกเป็นจำนวนมาก จะเห็นได้ว่างานสุขศึกษาในโรงเรียนจะ
บรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านด้วยกัน เช่น คารว นักการศึกษา และ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งครู เพราะครูเป็นผู้มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนการสอนมาก ครูจะเป็น
ผู้วางรากฐานให้แก่เด็ก ถ้าครูมีความรู้ มีความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาและ
ระเบียบวิธีการสอน ก็จะสามารถเลือกเนื้อหาและวิธีการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน เพื่อให้
นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพที่ถูกต้อง"

วิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถานการศึกษาที่หาหน้าที่ผลิตครูทางด้านสุขศึกษาและพลศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะมีบทบาทมากในการสอนวิชาสุขศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในปัจจุบัน, วิทยาลัยพลศึกษาที่ผลิตครูในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ในสาขาวิชาสุขศึกษามีทั้งหมด 6 แห่งซึ่งเริ่มเปิดสอนครั้งแรกที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2518 ในปี พ.ศ. 2519 เปิดสอนที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2520 เปิดสอนที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา และในปี พ.ศ. 2522 เปิดสอนที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย - นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันวิทยาลัยพลศึกษาเหล่านี้ ถือไปจะมีบทบาทมากในการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะต้องสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยในระดับประถมศึกษา วิชาสุขศึกษารวมอยู่ในกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ชั้นมัธยมศึกษา รวมอยู่ในหมวดวิชาพลานามัย จุดประสงค์ของวิชาสุขศึกษา ก็เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสวัสดิภาพ สุขภาพของตนเองและส่วนรวม มีความรู้และทักษะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ในการปรับปรุงสร้างเสริมสวัสดิภาพและสุขภาพของตนเองและครอบครัว รวมทั้งตระหนักถึงปัญหาความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อส่วนรวม จนสามารถช่วยเหลือเสริมการศึกษาทางสุขภาพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : 173)

หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 นี้ มุ่งเน้นพฤติกรรมสุขภาพเป็นขั้นสุดท้าย โดยให้นักเรียนนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติจนเกิดเป็นสุขนิสัย รู้จักเลือกวิธีปฏิบัติในการรักษาสุขภาพ สวัสดิภาพให้เหมาะสม มีการปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่มีต่อส่วนรวมในการเสริมสร้างสุขภาพ การสอนวิชาสุขศึกษาโดยต้องการให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ไม่สามารถทำได้โดยการให้ความรู้เพียงประการเดียว เพราะนักเรียนจะไม่เกิดความสนใจ คำนึง หรือ

เจตคติที่จะจูงใจให้เกิดการปฏิบัติตนอย่างถูกสุขลักษณะได้ แต่ความรู้เป็นบันไดขั้นต้นที่จะนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีและการปฏิบัติที่ถูกต้องถูกสุขลักษณะในโอกาสต่อไป หากสถาบันการศึกษาสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่มุ่งฝึกฝนอบรมให้นักเรียนรู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์วิชาสุขศึกษาด้วยหลักเหตุผล มากกว่าการมุ่งความรู้ความจำ แต่เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสอนวิชาสุขศึกษายังไม่บรรลุจุดประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้สอนยังขาดเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ครูส่วนมากพยายามหลีกเลี่ยงจากการสอนวิชาสุขศึกษา โดยถือว่าเป็นวิชาที่คร่ำครึ เป็นวิชาธรรมดา ๆ ที่ไม่มีความสำคัญ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของวิชาพลานามัย เมื่อเป็นเช่นนั้น หากได้รับมอบหมายให้สอน ก็จะสอนแบบจืดจาง ๆ ที่ตนไม่ถนัด เหตุนี้จึงไม่มีการเตรียมการสอนถือว่าสอนอย่างไรก็ได้ ขอเพียงให้หมดชั่วโมงไปเท่านั้น ครูบางคนถึงกับเอาวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาเลขคณิต วิทยาศาสตร์ เป็นต้น มาสอนแทน หรือไม่ก็ปล่อยให้ นักเรียนเรียนตามลำพังหรือทำกิจกรรมอื่นเสีย เมื่อครูมีเจตคติไม่ดีเสียแล้ว จะมุ่งหวังให้นักเรียนชอบและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษาจนถึงกับตั้งใจเรียนและเรียนได้ดีในวิชาสุขศึกษาได้อย่างไร (ควน ชาวหนู ม.ป.ป. : 27) /

๕ โดยเหตุดังกล่าว จึงน่าจะได้มีการศึกษาถึงการเตรียมตัวของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ผู้จะเป็นครูสุขศึกษาต่อไปเป็นอย่างดีว่า บรรดา นักศึกษาเหล่านี้มีความพอใจหรือมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาที่กำลังเรียนอยู่นั้นเป็นอย่างไร ทั้งทางด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษา วิธีการสอนสุขศึกษาของอาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา ตลอดจนการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา ทั้งนี้ เพราะว่าปัจจุบันการสอนวิชาสุขศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษา ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ดังที่ อัมพร คาเหล็ก (อัมพร คาเหล็ก 2522 : 117 - 118) ได้ศึกษาและพบว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษา อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา และการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความพร้อมและการเตรียมตัวของอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนวิธีการสอนของอาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาไปโดยคืดเท่าที่ควร ทั้งนี้ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนต้องสอนคนละหลาย ๆ วิชา จึงทำให้อาจารย์ต้องทำงานหลักมากเกินไป ไม่มีเวลาเตรียม

การสอนและตรวจงาน รวมทั้งวิธีการสอนของอาจารย์บางท่านยังล้าสมัย เช่น บอกให้จด
 จดว่า การใช้วิธีการอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้นักการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นผู้
 ที่สามารถรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเองและส่วนรวม นอกจากนี้ อุปกรณ์การสอนก็มีไม่เพียงพอ
 ทำให้การเรียนการสอนขาดคุณภาพ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญ ที่ทำให้การเรียนการสอน
 ของครูผู้ศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาโดยทั่วไปไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร นอกจากนั้น วิทยาลัยพลศึกษา
 บางแห่งยังขาดอาจารย์ที่จะสอนวิชาสุขศึกษาโดยเฉพาะอีกด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา
 ในวิทยาลัยพลศึกษาควรเป็นอาจารย์ที่เรียนมาทางสุขศึกษาโดยตรง เพราะจะต้องให้ความรู้
 แก่บุคคลที่จะออกไปเป็นครูผู้ศึกษาในอนาคต ให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ มี
 เจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษาให้มากยิ่งขึ้น และสามารถถ่ายทอดเจตคติที่ดีนี้แก่นักเรียนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าปัญหาและอุปสรรคการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา
 มีอยู่มาก ผู้วิจัยในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนวิชาสุขศึกษาผู้หนึ่งในวิทยาลัยพลศึกษาได้
 ประสบบัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เช่นกัน จึงคิดว่าควรจะได้มีการปรับปรุงการสอนวิชาสุขศึกษาใน
 วิทยาลัยพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษา
 ในวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา เพื่อนำผลการศึกษารั้ครั้งนี้เป็นแนวทางปรับปรุงเนื้อหาวิชา
 สุขศึกษา วิธีการสอนสุขศึกษา อุปกรณ์การสอนสุขศึกษา และการประเมินผลการเรียนวิชา
 สุขศึกษา เพื่อสร้างเจตคติที่ดีแก่นักศึกษาที่จะไปเป็นครูผู้ศึกษา ซึ่งจะนำไปใช้ในการปลูกฝัง
 เจตคติที่ดีแก่นักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสุขภาพที่ถูกต้องต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติโดยส่วนรวมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 เนื้อหาวิชาสุขศึกษา
- 1.2 วิธีสอนสุขศึกษา
- 1.3 อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา
- 1.4 การประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา
ตามตัวแปรต่อไปนี้

2.1 เพศ

2.2 วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา

2.3 วิธีการศึกษาก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ช่วยให้ผู้บริหาร ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาทราบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งวิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาอย่างไร
2. เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา นำไปปรับปรุงวิธีการสอน การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาให้เหมาะสมต่อไป
4. เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ จะทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา /

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษาที่เปิดสอนทั้งวิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา วิธีสอนสุขศึกษา อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา และการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา

2. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ทั้งวิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526 รวมจำนวนทั้งหมด 6 สถาบันคือ

- 2.1 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
- 2.2 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
- 2.3 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา
- 2.4 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
- 2.5 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี
- 2.6 นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย

รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 1461 คน เป็นนักศึกษาชาย 1072 คน นักศึกษาหญิง 388 คน นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา 212 คน นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา 1249 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มจากประชากรทั้งหมด จำนวน 420 คน เป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา 375 คน นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา 108 คน

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

- 4.1 ตัวแปรอิสระ *independent*
 - 4.1.1 เพศ
 - 4.1.2 วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา
 - 4.1.3 วุฒิการศึกษาก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา
- 4.2 ตัวแปรตาม *dependent* (เจตคติต่อวิชาสุขศึกษา)

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาในครั้งนี้ ได้มาจากการใช้แบบวัดเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เจตคติต่อวิชาสุขศึกษา หมายถึง ความคิดเห็น ที่เกี่ยวกับ ความรู้สึก ความพอใจ ความต้องการ และความพร้อมที่จะปฏิบัติทางด้านสุขภาพที่มีต่อ

1.1 เนื้อหาวิชาสุขศึกษา

1.2 วิธีสอนสุขศึกษา

1.3 อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา

1.4 การประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา

2. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526

3. วิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง วิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิชาเอกสุขศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 6 สถาบันคือ

3.1 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

3.2 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

3.3 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดยะลา

3.4 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี

3.5 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี

3.6 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย

4. วิชาสุขศึกษา หมายถึง วิชาสุขศึกษาที่นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาเรียนเหมือนกัน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ได้แก่ วิชาต่อไปนี้

4.1 กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา

4.2 สวัสดิศึกษาและการปฐมพยาบาล

4 3 การจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน

4 4 สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน

4 5 โภชนาศาสตร์

5. วุฒิการศึกษาก่อนสมัครเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา หมายถึง วุฒิตามเอกสารสำคัญที่นักศึกษาใช้สมัครเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งได้แก่วุฒิดังต่อไปนี้

5.1 มัธยมศึกษาปีที่ 5

5 2 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.)

5 3 อื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า

6. นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาเอกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษา

7. นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเอกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยพลศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ทฤษฎีและความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) เป็นนามธรรมมาจากภาษาละตินว่า *Aptus* หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเจตคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกผู้ทุกคนแกอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า อันอาจเป็นบุคคล วัตถุ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งปฏิกิริยาที่แสดงออกมานั้นอาจอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2523 : 108) นอกจากนี้ มีผู้ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้หลายลักษณะเช่น

อัลพอร์ต (Allport, 1935 : 810) กล่าวว่า เจตคติ เป็นสภาวะความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับกู๊ด (Good, 1959 : 48) ที่ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติคือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่จะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างของบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแมคโดนัลด์ (McDonald, 1959 : 546) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า เจตคติคือความโน้มเอียงหรือ สภาวะความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางใดทางหนึ่ง

โรเกิช (Rokeach, 1970 : 112) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ ฮาน (Hahn, 1962 : 161 - 162) ซึ่งกล่าวว่า เจตคติเป็นแรงจูงใจที่บุคคลจะกระทำตามความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และมีพื้นฐานมาจากความเชื่อ เช่น เชื่อว่าสิ่งใดถูก

จะเกิดเจตคติที่ตอสิ่งนั้น ดังนั้นเจตคติจึงเกิดจาก

1. ประสบการณ์ของบุคคล
2. ตัวอย่างและการสอนจากผู้อื่น
3. การได้รับข่าวสารทำให้เกิดเจตคติแตกต่างไปจากเดิม ถ้าชาวนั้น

ละเอียดชัดเจนในสภาพการณ์นั้น ๆ

4. ประเภทของบุคลิกลักษณะของบุคคล ซึ่งมีการวิจัยหลายเรื่องแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีลักษณะอัตตาธิปไตย จะเป็นปรปักษ์กับกลุ่มอื่น ๆ มากกว่าผู้ที่มีลักษณะประชาธิปไตย และยังสอดคล้องกับ เคลาส์เมียร์ และริบเฟิล (Klausmeier and Ripple.

1971 : 518 - 528) ซึ่งกล่าวว่า เจตคติเป็นตัวกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองในการที่จะชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคลอื่น ๆ วัตถุ สถานการณ์ หรือความคิดเห็นต่าง ๆ เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถอ้างอิงจากพฤติกรรม หรือการ

ตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ นอกจากนี้ ฮิลการ์ด (Hallgard. 1967 : 583 - 584) ได้ให้คำจำกัดความซึ่งแตกต่างไปจากนี้ว่า เจตคติคือพฤติกรรมหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นครั้งแรกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดหรือสถานการณ์ใด ๆ ในทางเข้าใกล้หรือออกจาก และความพร้อมที่จะตอบสนองครั้งต่อไปในทางเอนเอียงไปในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งหรือสถานการณ์ดังกล่าวอีก

เครทซ์ และครัทซ์ฟิลด์ (Kretch and Crutchfield. 1948 : 152) กล่าวว่า เจตคติเป็นผลรวมของกระบวนการที่ก่อให้เกิดสภาพจิตใจ อารมณ์ การยอมรับ และพุทธิปัญญา ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ของบุคคล และสอดคล้องกับ ไตรแอนดิส (Triandis. 1971 : 2) ซึ่งได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ที่ประเินจากความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ ตลอดจนความคิดเห็น ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองสิ่งเร้า หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องในทิศทางที่ประเินไว้

เทอร์สโตน (Thurstone. 1949 : 39) กล่าวว่า เจตคติเป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นอะไรก็ได้หลายอย่างเป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทความ องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้ ผู้รู้สึกสามารถบอกความแตกต่างได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเคนดเลอร์ (Kendler. 1974 : 671) ที่กล่าวไว้ว่า เจตคติคือความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมครอบครัวหรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านประสบการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน หรือแนวความคิด บางอย่างการแสดงออกของเจตคติโดยอาศัยพฤติกรรมแบ่งออกเป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ แสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เรียกว่าเจตคติทางบวก และแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจเรียกว่า เจตคติทางลบ และเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 3) กล่าวว่า เจตคติเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ เหม ทองชัย (เหม ทองชัย 2523 : 41 - 42) ที่กล่าวว่า เจตคติหมายถึงความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น เจตคติเป็นเครื่องกำหนดแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ของบุคคล เจตคติไม่อาจวัดได้โดยตรง แต่วัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกต่อสิ่งนั้น โดยอาจแสดงออกมาในรูปความเชื่อ ท่าทาง ความคิดเห็น เจตคติมีระดับความมากน้อย และมีทิศทางซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. เจตคติเชิงนิมาน เป็นลักษณะของความพึงพอใจเห็นชอบ ศรัทธา ยอมรับ สนับสนุน ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ
2. เจตคติเชิงนิเสธ เป็นลักษณะของการแสดงออกในทางตรงข้ามกับเจตคติเชิงนิมาน เช่น ไม่ชอบ ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ร่วมมือ ไม่ทำตาม

3. เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะเฉย ๆ ไม่ชอบหรือไม่เกลียด
 เดโช สวานานท์ (เดโช สวานานท์ 2520 : 26) ได้ให้คำจำกัดความ
 ของเจตคติไว้ว่า เจตคติหมายถึง สถานะความพร้อมของจิตใจหรือประสาทในการที่จะ
 ตอบโต้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสถานะความพร้อมดังกล่าวจะเป็นไปอย่างถาวรพอสมควร
 นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของเจตคติไว้แตกต่างกันอีกหลายคนเช่น

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว 2520 : 11 อ้างอิงมาจาก
 Froman. 1962 : 20) ได้ให้นิยามของเจตคติว่า เจตคติเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในส่วนลึกของ
 จิตใจของบุคคล ซึ่งสามารถประเมินผลสิ่งที่บุคคลต้องการตามความเห็นชอบหรือไม่ชอบ
 เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และ ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ 2518 : 22)
 กล่าวว่า เจตคตินี้อิทธิพลมาจากลักษณะนิสัยคือความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ รวมกันกับสิ่ง
 กระตุ้นพฤติกรรม ซึ่งอาจจะเป็นตัวบุคคล การกระทำ หรือวัสดุก็ได้

ชัยยงค์ ขามรัตน์ (ชัยยงค์ ขามรัตน์ 2523 : 11 - 12) ได้ให้
 ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกอันเป็นสภาวะความพร้อม
 ของจิตใจ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ซึ่งเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาต่อบุคคล สิ่งของ หรือ
 สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นจึงสามารถอธิบายลักษณะทั่วไปของเจตคติได้ดังนี้

1. เป็นสภาพของจิตใจ และประสาทซึ่งอาจแสดงให้เห็นได้ทางพฤติกรรม
2. เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองของบุคคลต่อสรรพสิ่ง ตามลักษณะของเจตคติ
 ที่เกิดขึ้น

3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นระบบ เป็นกลุ่ม และจัดระบบได้แล้วในตัวเองคือเมื่อ
 เกิดเจตคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน และมีพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติ
 นั้น

4. เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ ประสบการณ์มีส่วนช่วยในการสร้างเจตคติ
5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมที่แสดงออกต่อ
 สิ่งใดอย่างใดนั้น จะขึ้นอยู่กับเจตคติเป็นสำคัญ

6. เป็นสภาพของจิตใจ ที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคน ก็ได้รับความรู้ และผ่านการเรียนรู้มามาก อย่างไรก็ตามเจตคติอาจเปลี่ยนแปลงได้ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

จากคำจำกัดความดังกล่าว จึงพอสรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามความรู้สึกรู้สึกหรือความคิดเห็นนั้น ด้วยความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ และองค์ประกอบที่จะรวมกันเป็นเจตคติคือ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติตามเจตคติที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะทางค่านิยมสุภาพด้วยแล้ว ถ้าบุคคลได้รับความรู้ประกอบกับความสามารถทางค่านิยมสติปัญญา จะพัฒนาความรู้ที่นั้นจนเกิดทักษะ แล้วเปลี่ยนความสนใจ เจตคติ ค่านิยมโดยการประเมินพฤติกรรม และนำความรู้ และเจตคตินั้นไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ ตามสภาพการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของเจตคติ

เชคส์กิลล์ โนวาสินธุ์ (เชคส์กิลล์ โนวาสินธุ์ 2522 : 93 - 94) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของเจตคติไว้ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางค่านิยมความรู้ หรือความเข้าใจ (Cognitive Component) ของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินผลสิ่งเร้านั้น ๆ
2. องค์ประกอบทางค่านิยมความรู้สึกหรืออารมณ์ (Feeling Component) ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลต่อเนื่องจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจ หรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดี หรือเลวอย่างไร
3. องค์ประกอบทางค่านิยมความพร้อม หรือความโน้มเอียง (Action Tendency Component) ที่บุคคลจะประพฤติหรือปฏิบัติตอบสนองต่อสิ่งเร้า ในทิศทางที่จะสนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

สาเหตุของการเกิดเจตคติ

ค้วน ขาวหนู (ค้วน ขาวหนู ม.ป.ป. : 16) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดเจตคติไว้ว่าเจตคติมิได้เกิดขึ้นเฉย ๆ แต่เกิดขึ้นจากสาเหตุต่อไปนี้คือ

1. เกิดจากผลรวมขั้นสุดท้ายของการสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งของชีวิตประจำวัน เจตคติที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะมั่นคงถาวรพอสมควร
2. เกิดจากผลของประสบการณ์ในระยะสั้น ซึ่งประสบการณ์นั้นเป็นไปอย่างเข้มข้น ตื่นเต้น และรวดเร็วโดยทันทีทันใดนั่นเอง เจตคติก็เกิดขึ้นได้แล้วเจตคติแบบนี้เป็นได้ทั้งเจตคติชั่วคราวและถาวร
3. เกิดจากการได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นที่ตนนิยมชมชอบ เมื่อบุคคลนั้นแนะนำเขาก็จะปฏิบัติตามโดยซื่อสัตย์
4. เกิดขึ้นโดยการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมโดยปราศจากเหตุผล ถ้าจากประสบการณ์เดิมเราชอบสิ่งนั้น เมื่อเราพบของใหม่ที่คล้ายกันก็จะชอบด้วย เช่นเราชอบสีชมพู เมื่อเห็นคนใส่ชุดสีชมพู เราก็ชอบด้วยอย่างนี้ เป็นต้น
5. เกิดจากการได้เห็นตัวอย่างที่ดี หรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุจริตลักษณะก็จะชอบและปฏิบัติตามไปในทางที่ดีนั้น

อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติ *

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม 2517 : 98) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเจตคติมีดังนี้คือ

1. บิดา มารดา เป็นผู้ที่เด็กได้คลุกคลีอยู่มากกว่าคนอื่น เด็กจึงย่อมมีความเอนเอียงไปทางบิดา มารดาไม่มากนัก
2. วัฒนธรรมภายในสังคม คนที่มีอาชีพต่างกันอยู่ในชนชั้นของสังคมต่างกันหรือนับถือศาสนาต่างกัน

3. การศึกษา การเรียนในโรงเรียนย่อมมีส่วนในการสร้างเจตคติของเด็ก เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันที่จัดให้มีการฝึกอบรมเด็กอย่างมีระเบียบแบบแผนงานของโรงเรียนจึงมักมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าสถาบันอื่นในสังคม

4. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของเด็กได้เช่นเดียวกัน

* ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับเจตคติและพฤติกรรมการปฏิบัติ *

ควน ขาวหนู (ควน ขาวหนู น.ป.ป. : 15 - 16) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของเจตคติที่จะก่อให้เกิดท่าทีความรู้สึกลงและการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา ซึ่งได้แก่ความรู้ความเข้าใจ บุคคลมีความรู้ในเรื่องใดในลักษณะใด ก็จะทำให้เกิดเจตคติต่อเรื่องนั้นในลักษณะนั้น ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมของเขา เพราะการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกที่สังเกตได้กับเจตคติที่มีความสัมพันธ์และมีผลซึ่งกันและกัน นั่นก็คือเจตคติเป็นความพร้อมของจิตใจที่จะบัญชาให้ร่างกาย ปฏิบัติได้ทันทีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้น เจตคติจึงเปรียบเสมือนตัวเร่งปฏิกิริยา (Catalyst) ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเจตคติเป็นสำคัญ นักเรียนจะมีความรู้มากเพียงใดก็ตามหากไม่เชื่อ ไม่ชอบ ไม่เห็นคุณค่า หรือไม่ศรัทธาในความรู้ที่ตนได้มาแล้ว ย่อมไม่นำพาที่จะปฏิบัติตามความรู้ที่ได้รับ เป็นการเรียนเพื่อรู้หรือเพื่อสอบเท่านั้น มิใช่เรียนเพื่อชีวิตหรือเพื่อนำไปปฏิบัติ เช่น นักเรียนเรียนวิธีแปร่งฟันแล้วมิได้แปร่งฟันทุกวัน เรียนเรื่องป้องกันโรคแล้วยังพยายามหลบหลีกการปลูกฝี ฉีควัคซีน ฉะนั้นครูต้องอุดช่องว่างระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ ด้วยการสร้างเจตคติที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนต่อความรู้ที่ได้รับ คอจิกกรรมหรือวิธีสอนของครูและบุคลิกภาพของครูด้วย จึงพอจะกล่าวได้ว่า เจตคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล และเช่นเดียวกับการแสดงออกหรือการปฏิบัติของบุคคล ก็มีผลต่อเจตคติของบุคคลนั้นด้วยอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเจตคติได้

แม้ว่าเจตคติจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ แต่ก็ยังมีความแน่นอนพอที่จะกำหนดค่าที่ และพฤติกรรมของบุคคลได้ จากการศึกษาเรื่องความคงที่ของเจตคติ เรมเมอร์ส (Remmers. 1954 : 6 - 7) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ในบางกรณีก็มีความเปลี่ยนแปลงน้อยมาก หรือเปลี่ยนแปลงยาก

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนนั้น ถ้าหากว่านักเรียนมีเจตคติไม่ค่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างครั้ง ๆ กลาง ๆ ถ้าให้นักเรียนได้ทราบข้อเท็จจริง ทั้งหมด นักเรียนอาจเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ (ไพฑูริย์ อินทรีวิชา 2515 : 12) และ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 . 84) เชื่อว่าถ้าองค์ประกอบ ส่วนใดส่วนหนึ่งของเจตคติเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบอื่น ๆ จะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง ด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านความรู้เปลี่ยนแปลง ก็จะมีแนวโน้มทำให้องค์ประกอบ ด้านอารมณ์และการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงด้วยและเจตคติสามารถแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรม ได้ 2 ลักษณะคือ

1. เจตคติเชิงนิมานหรือทางบวก (Positive) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออก ในลักษณะพึงพอใจและเห็นด้วยหรือชอบ จะทำให้บุคคลอยากกระทำอยากได้ อยากใกล้ชิดสิ่งนั้น
2. เจตคติเชิงนิเสธหรือทางลบ (Negative) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกใน ลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วยหรือไม่ชอบ จะทำให้บุคคลเกิดความเบียดเบียน ซึ่งจึง ต้องการหนีให้ห่างสิ่งนั้น

การวัดเจตคติ *

เทอร์สโตน (Thurstone. 1967 : 77) ได้ให้ความเห็นว่า เจตคติจะ วัดโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องวัดจากการแสดงออกในรูปความกีดกันหรือภาษาพูด ซึ่งอาจ วัดได้ไม่แน่นอนนัก มีผู้ให้คำแนะนำว่า ควรจะวัดเจตคติจากพฤติกรรมที่แสดงออกจริง ๆ แต่มีผู้คัดค้านว่าบางทีอาจจะคลาดเคลื่อนได้เพราะพฤติกรรมของคนเราอาจบิดเบือนจาก

เจตคติที่มีอยู่จริง ดังนั้น เซอร์สโตนจึงให้ความเห็นว่าทั้งภาษาพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นเพียงเครื่องชี้เจตคติเท่านั้น ซึ่งจะต้องมีความคลาดเคลื่อนตามหลักของการวัดผลบ้าง เขาจึงใช้การวัดเจตคติจากคำตอบว่า "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" กับข้อความในแบบวัดเจตคติ แต่จะต้องไม่สรุปเอาเองว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามในข้อที่ตนเองเห็นด้วย

อนาสตาซี (Anastasi. 1976 : 482 - 485) ได้อ้างถึงการสร้างแบบวัดเจตคติของ ลิเคอร์ต (Likert) ที่เป็นที่นิยมพอ ๆ กับแบบวัดเจตคติของ เซอร์สโตน ในแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ตกำหนดให้ข้อความทุกข้อความในแบบวัดเจตคติคือผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติ ซึ่งลิเคอร์ต ถือว่าผู้มีเจตคติต่อสิ่งใดก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วย กับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นจะมีมาก และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะมีอยู่น้อย ในทางตรงกันข้าม ผู้มีเจตคติไม่คิดต่อสิ่งใดนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะมีน้อย และโอกาสจะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นจะมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงเจตคติของผู้ตอบ ในแบบวัดเจตคติของแต่ละบุคคล วิธีสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ต ครั้งแรกจะต้องรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด แล้วนำข้อความที่รวบรวมได้ไปลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจะศึกษา โดยให้เลือกตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งต่อข้อความแต่ละข้อ ผู้ตอบไม่ต้องหาใจเป็นกลางเหมือนกับการตัดสินข้อความของผู้ตัดสินตามแบบของ เซอร์สโตน แต่ตอบตามความรู้สึกของตนเอง การเปรียบเทียบเจตคติให้เป็นคะแนน ข้อความที่สนับสนุนคำตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 5 คะแนน และลดลงเรื่อย ๆ จนถึงคำตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน ส่วนข้อความที่ต่อต้านถ้าตอบ "ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 5 คะแนน และลดลงเรื่อยจนถึงคำตอบว่า "เห็นด้วยอย่างยิ่ง" ให้ 1 คะแนน

แคลร์ เซตติส และคณะ (Claire Settax and others. 1966 : 315) ได้ชี้ให้เห็นข้อดีของแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ตว่าดีกว่าของ เซอร์สโตนคือ ลิเคอร์ตใช้ข้อมากกว่าจึงทำให้ครอบคลุมเนื้อหาได้กว้างขวางขวางอีก การสร้างก็ง่ายกว่าของ เซอร์สโตน

คือ ถ้ามีผู้ตอบ 2 คนได้คะแนนเท่ากัน ผู้ตอบแต่ละคนอาจตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในข้อต่างกัน และต่างระดับกัน แต่เมื่อรวมคะแนนแล้วได้คะแนนเท่ากัน ถือว่าบุคคลมีเจตคติอยู่ในระดับเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ตอบแต่ละข้อไม่เหมือนกัน และข้อความในแบบวัดเจตคติไม่ว่าแบบใด เรอร์สโตนได้ให้ความเห็นว่าต้องไม่เป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้หรือความจริง เพราะคำตอบของผู้ตอบต่อข้อความที่เป็นจริง จะไม่แสดงให้เห็นเจตคติของผู้ตอบต่อสิ่งนั้น ๆ

เชคคักกี โฆวาสินธุ (เชคคักกี โฆวาสินธุ 2522 : 110) ได้อ้างถึง ออสกูดและคณะที่ได้สร้างวิธีวัดเจตคติแบบใช้ความหมายทางภาษา (Semantic Differential) ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของกลุ่มที่เราจะศึกษา โดยใช้คำคุณศัพท์ซึ่งมีความหมายตรงข้ามกัน เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยทั่วไปมาตราวัด (Scale) แบบเจตคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic Differential) ได้จัดแบ่งแบบวัดเจตคติเป็น 7 ระดับ การให้คะแนนอาจจะให้จาก 1 - 7 โดยกำหนดคะแนนบวกไว้ทางคุณศัพท์ด้านบวก (Positive) และคะแนนน้อยไว้ทางคุณศัพท์ที่เป็นด้านลบ (Negative) อีกวิธีหนึ่งอาจจะให้ช่องกลางมีค่าเท่ากับ 0 คะแนนถัดจาก 0 จะเป็น 1 2 3 และ -1 -2 -3 ตามลำดับ

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวัดเจตคติ

เชคคักกี โฆวาสินธุ (เชคคักกี โฆวาสินธุ 2522 . 94 - 95) การวัดเจตคตินั้นมีข้อตกลงดังนี้

1. การศึกษาเจตคติเป็นการศึกษาความึกเห็น ความรู้สึก ของบุคคล ที่มีลักษณะคงเส้นคงวา หรืออย่างน้อยเป็นความึกเห็นหรือความรู้สึกที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาหนึ่ง

2. เจตคติเป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง ฉะนั้นการวัดเจตคติจึงเป็นการวัดทางอ้อม จากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออก หรือประพฤติกฎปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผนคงที่ ไม่ใช่พฤติกรรมโดยตรงของมนุษย์

3. การศึกษาเจตคติของบุคคลนั้น ไม่ใช่เป็นการศึกษาแต่เฉพาะทิศทางเจตคติของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้มของเจตตินั้น ด้วย

ประโยชน์ของการวัดเจตคติ

ชัยยง ขามรัตน์ (ชัยยง ขามรัตน์ 2523 . 17 - 18) ได้สรุปไว้ว่า ประโยชน์ของการวัดเจตคตินี้มีดังนี้คือ

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรม เนื่องด้วยเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล ย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าเขามีความรู้ทางด้านที่ดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และเขามีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นเพียงใด เจตคติของบุคคลต่อสิ่งนั้นจึงเป็นเครื่องทำนายว่า บุคคลนั้นจะมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปในทางใดด้วย ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทำนายการกระทำของบุคคลนั้นได้ แม้จะไม่ถูกต้องเสมอไปก็ตาม

2. วัดเพื่อหาทางป้องกัน โดยทั่วไปการที่บุคคลจะมีเจตคติต่อสิ่งใดอย่างใดนั้น เป็นสิทธิของเขาแต่การอยู่ด้วยกันด้วยความสงบสุขของสังคม ย่อมจะเป็นไปได้เมื่อพลเมืองมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ กล้ายคลึงกัน ซึ่งจะเป็นทางให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันและไม่เกิดความแตกแยกในสังคม

3. วัดเพื่อหาทางแก้ไข เจตคติของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจแตกต่างกัน แต่ในบางเรื่องจำเป็นต้องได้รับความเห็นและเจตคติที่สอดคล้องกัน เพื่อป้องกันปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น เช่น เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการบริหารของมหาวิทยาลัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบเจตคติของนักศึกษา เพื่อหาทาง

เปลี่ยนแปลงแก้ไข เจตคติเพื่อให้เกิดเจตคติไปในทางเดียวกัน หรือเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบของวิทยาลัยที่ตั้งไว้

4. วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและผล เจตคติเปรียบเสมือนสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่งต่าง ๆ กัน และสาเหตุภายในหรือเจตคติคือสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการจะเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายนอก ที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ให้ชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่าง ๆ ก่อนสาเหตุภายนอกนั้นด้วย *

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

โอเบอร์ทอยเฟอร์ และเบเยอร์ (Oberteuffer and Beyer. 1966 : 260) กล่าวว่า การจัดการสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยควรได้มีการวางหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมเหมาะสมกับการเตรียมตัวครูให้เป็นผู้มีคุณวุฒิทางสุขศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้มีความรู้และประสบการณ์ทางสุขศึกษาอย่างแท้จริง โดยจัดหลักสูตรให้เหมาะสมดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรสุขศึกษาและสวัสดิศึกษา ควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของสังคม และปัญหาจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2. หลักสูตรสุขศึกษาควรจะวางเพื่อเตรียมตัวครูในอนาคต ให้มีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายความแตกต่าง และความสัมพันธ์ระหว่างวิชาสุขศึกษา สวัสดิศึกษา พลศึกษา สันทนาการและการกีฬา

3. การปฏิบัติงานห้องปฏิบัติการทางสุขศึกษา ควรจะจัดให้เหมาะสมกับโครงการเตรียมครูสุขศึกษา

4. หลักสูตรสุขศึกษาควรจะให้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบทเรียนและการประเมินผล

5. หลักสูตร สุขศึกษาควรจะต้องจัดให้สอดคล้องกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และพื้นฐานทางค่านิยม

6. หลักสูตร สุขศึกษา

6.1 ควรจัดให้สอดคล้องกับวิทยาศาสตร์เบื้องต้น เช่น สัตววิทยา กายวิภาค และสรีรวิทยา แบคทีเรียวิทยา และเกม

6.2 ควรให้สอดคล้องกับพฤติกรรมศาสตร์ เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา มนุษยวิทยา

6.3 ควรให้นักเรียนได้มีความเข้าใจถึงโครงการสุขภาพรวม และมีความรับผิดชอบต่องานโรงเรียนและสังคม

6.4 ควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมและเป็นแนวสร้างประสบการณ์ให้กับนักเรียนอย่างแท้จริง

6.5 ควรจะมีวิธีการสอน มีวิธีการถ่ายทอด มีวัสดุอุปกรณ์ที่ดี เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา

เทอร์เนอร์ (Turner, 1966 : 105 - 128) ได้ให้ความเห็นว่าการดำเนินงานสุขศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูนั้น ผู้อำนวยการสถาบัน ำหัดครูมีหน้าที่บริหารงานในเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพของนักศึกษา และควบคุมการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร โดยเฉพาะการสอนสุขศึกษาแก่นักศึกษาคูจะช่วยให้ นักศึกษาคูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและการพัฒนาการทางด้านสุขภาพ ทั้งในแง่ของบุคคลและชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษาคูกลายเป็นครูที่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามความต้องการของสังคมเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และนอกจากนั้นยังเป็นครูที่สามารถปฏิบัติงานด้านสุขภาพ ร่วมกับครูอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

การสอนสุขศึกษาแก่นักศึกษาคูฝึกหัดครู เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่นักศึกษา ซึ่งจะออกไปเป็นครูในอนาคตทั้งนี้

1. สุขศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวัฒนธรรมโดยทั่วไป
2. สุขศึกษาช่วยในการพัฒนาและรักษาสุขภาพของตนเอง
3. การสอนสุขศึกษาแก่นักศึกษาฝึกหัดครู จะช่วยให้มีความเข้าใจในตัวเด็ก ทั้งทางด้านสรีรวิทยา และอารมณ์ของเด็กรู้มากขึ้น
4. การสอนสุขศึกษาแก่นักศึกษาฝึกหัดครู จะทำให้สามารถดูแลเด็กแต่ละคน ได้ดีขึ้น
5. ความรู้ในเรื่องโครงการสุขภาพในโรงเรียน จะช่วยให้นักศึกษาฝึกหัดครู ปฏิบัติงานร่วมกับครูคนอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อได้ออกไปเป็นครู
6. ช่วยทำให้นักศึกษาฝึกหัดครูได้เข้าใจปัญหาของเด็กได้ดียิ่งขึ้น
7. การสอนสุขศึกษาแก่นักเรียนฝึกหัดครู จะช่วยให้ตัวครูปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม ความต้องการของสังคม เช่น สามารถปลูกฝังเจตคติ สุขนิสัย ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ เรื่องสุขภาพให้กับเยาวชนรุ่นต่อไป

ชัยยง ขามรัตน์ ได้เสนอความคิดเห็นของคณะกรรมการขององค์การยูเนสโก ที่ศึกษาแล้วพบว่า โครงการฝึกหัดครูต้องพิจารณาถึงบทบาทของนักศึกษาให้มาก เพราะ นักศึกษาในวิทยาลัยครูมีความต้องการเป็นของตัวเอง ในการที่จะหาประสบการณ์ การบริการสุขภาพสำหรับนักศึกษาจะต้องมีความสัมพันธ์กับการศึกษาวิชาสุขศึกษา การจัด สุขศึกษาในวิทยาลัยและโรงเรียน มีความแตกต่างกัน การจัดสุขศึกษาในวิทยาลัยครูไม่ เป็นแบบแผนเหมือนกับวิทยาลัยอื่น ๆ เรื่องของสุขศึกษาจะคลุมไปหมดในชีวิตและงานของ วิทยาลัย และยังเกี่ยวพันไปถึงอาจารย์ทุก ๆ คนในวิทยาลัย อาจารย์ทุก ๆ คนจะต้องมี ความรับผิดชอบและมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ เข้าใจนักศึกษาทั้งทางสภาพร่างกายและ จิตใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องสุขภาพ ส่วนการจัดหลักสูตรวิชาสุขศึกษาต้องจัด เนื้อหาหรือกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของวิทยาลัยครู และสอดคล้องกับความ ต้องการและความสนใจของอาจารย์และของนักศึกษาในวิทยาลัยครูด้วย การสอนสุขศึกษา ในวิทยาลัยครูนั้น อาจารย์จะต้องคำนึงอยู่เสมอว่านักศึกษาย่อมมีความรู้แตกต่างจากอาจารย์

ในเรื่องสุขภาพอาจารย์ต้องปรับปรุงแนวการสอนวิชาสุขศึกษาให้เหมาะสมกับตัวนักศึกษา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ในการที่นักศึกษาจะได้หาวิธีการที่ได้จากอาจารย์ในวิทยาลัยครู ไปใช้ต่อไป

ในปี พ.ศ.2512 องค์การอนามัยโลก (World Health Organization. 1969 : 13 - 15) ได้รายงานผลการสัมมนาทางสุขศึกษาระหว่างชาติครั้งที่ 2 และสรุปว่า การสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครูจะต้องจัดให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันในเจตคติของเด็ก และจุดมุ่งหมายของการสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครูมีดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษามีเจตคติและพฤติกรรมที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพ
2. เพื่อพัฒนาแนวความคิดและให้นักศึกษาเข้าใจถึงหลักสุขภาพที่จะดำรงตนเองให้เข้ากับสภาพของสังคมที่ตนอาศัยอยู่
3. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รู้จักการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสุขภาพให้ดียิ่งขึ้น
4. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในวิชาสุขศึกษาในโรงเรียน
5. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และให้มีความสามารถทำงานร่วมมือเป็นหมู่คณะในเรื่องที่เกี่ยวกับสุขภาพ

การจัดเนื้อหาสุขศึกษาในวิทยาลัยครู สำหรับผู้ที่ออกไปเป็นครูสอนในระดับประถมศึกษา นั้นควรจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความเจริญเติบโตและการวัยเด็ก
2. ความเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพจิตและร่างกายของเด็ก
3. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
4. การบริการสุขภาพนักเรียน
5. การจัดบุคลากรและหลักการจัดสุขศึกษาในชุมชน
6. แหล่งอำนวยความสะดวกทางสุขภาพในชุมชน

7. วิธีสอนสุขศึกษาในโรงเรียน

การจัดโครงการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ไม่ประสบผลสำเร็จนั้น ออเบรย์ (Aubrey. 1972 : 285 - 286) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเนื่องจากองค์ประกอบหลายอย่าง แต่องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ สาเหตุที่มาจากวิทยาลัยครู กล่าวคือ

1. ให้ความรู้ทางด้านสุขศึกษาแก่นักเรียนไม่เพียงพอในขณะที่เป็นนักเรียนอยู่ในวิทยาลัยครูทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 ความผิดพลาดของวิทยาลัยครูที่ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของการสอนวิชาสุขศึกษา

1.2 ความผิดพลาดของวิทยาลัยครูที่ไม่แนะนำให้ผู้ที่จะออกไปเป็นครูในอนาคต ให้รู้จักใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างถูกต้อง รู้จักหน่วยการสอน รู้จักเตรียมบทเรียน และให้มีแนวความคิดสร้างสรรค์

1.3 ความผิดพลาดของวิทยาลัยครูที่ยังไม่กระจำจัดต่อหลักเกณฑ์บางอย่างที่เกี่ยวกับเจตคติและคุณค่าของสุขศึกษา

2. ความยุ่งยากที่จะสร้างความสนใจให้กับนักเรียน

2.1 การเตรียมอุปกรณ์การสอน การจัดหน่วยการเรียนรู้และการเตรียมบทเรียนไม่ดีพอ

2.2 วางโครงการและเทคนิคการสอนไม่ดีพอ

2.3 ขาดความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงและเหตุการณ์ที่กำลังเผชิญ

2.4 นักศึกษาฝึกหัดครูขาดประสบการณ์และขาดความกระตือรือร้นในเรื่องสุขภาพ

2.5 การจัดชั้นเรียนที่ใหญ่เกินไป

2.6 การจัดเนื้อหายังไม่เหมาะสมและกระบวนการเรียนการสอนยังไม่ดีพอ

2.7 มีแต่การสอนให้กับนักศึกษาแต่ขาดการติดตามผลและประเมินผล

ในปี พ.ศ.2512 ยุพา อุดมศักดิ์ (ยุพา อุดมศักดิ์ 2512 . บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาเจตคติทางด้านสุขภาพต่อการสอนสุขศึกษาของครูระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการสอนวิชาสุขศึกษา พบว่า ครูประจำการมีเจตคติต่อการสอนสุขศึกษาเป็นไปในทางที่ดีพอสมควร ส่วนครูที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเจตคติที่ไม่ดี ทั้งสองกลุ่มมีเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ในปี พ.ศ.2503 พจนา เสตะกัมมะ (พจนา เสตะกัมมะ 2503 . บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การสำรวจเจตคติของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรที่เป็นนักเรียนจำนวน 320 คน จากโรงเรียนฝึกหัดครูส่วนกลาง 6 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ปรากฏผลของการศึกษาพบว่า นักเรียนเกินครึ่งของนักเรียนประจำ ไม่พอใจในบริการของแพทย์หรือพยาบาลประจำโรงเรียน โดยกล่าวว่า ไม่ได้รับความสะดวกและบริการไม่ดี ไม่ใคร่จะเอาใจใส่ในเวลาที่เจ็บป่วย อุปกรณ์และยาไม่เพียงพอ พูดยาไม่สุภาพ ชอบดูหรือขู่ และยังกล่าวว่าพยายามละทิ้งหน้าที่ไม่อยู่ประจำโรงเรียน ถ้าหากพยาบาลอยู่ที่ทางานเหมือนกับไม่ตั้งใจทำ

ในปี พ.ศ.2508 ชัน พัดลม (ชัน พัดลม 2508 . บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การบริหารการศึกษาด้านสุขศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู" โดยใช้แบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในการบริหารสุขศึกษาและครูสอนสุขศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานในสถาบันฝึกหัดครูทั้งหมด 27 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ปรากฏผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาค้นคือ วิธีสอนสุขศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูปรากฏว่า ครูใช้สอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 75.0 สอนโดยใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนร้อยละ 67.5 สอนสอดแทรกไปกับวิชาอื่น ๆ ร้อยละ 65.5 สอนโดยใช้การอภิปรายร้อยละ 60.0 สอนโดยใช้วิธีการแนะแนวร้อยละ 60.0 สอนโดยการใช้วิทยากรมาบรรยาย

ประกอบ ร้อยละ 87.5 สอนโดยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ร้อยละ 82.5
สอนโดยจัดกิจกรรมขึ้นประกอบการสอนร้อยละ 75 0

ในปี พ.ศ.2514 สุภาพร สุขถาวร (สุภาพร สุขถาวร 2514 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ปัญหาการสอนวิชาพลานามัยในสถาบันฝึกหัดครู" โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรที่เป็นอาจารย์จำนวน 74 คน จากวิทยาลัยครู 25 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละและหาค่าเฉลี่ย ผลการศึกษพบว่า ที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษาคือความมุ่งหมายเฉพาะของวิชาสุขศึกษาเหมาะสมที่ เนื้อหาวิชาสุขศึกษายังไม่ได้สัดส่วนกับเวลาและจำนวนหน่วยกิต อุปกรณ์การสอนวิชาสุขศึกษายังไม่เพียงพออย่างไม่มีเลย หลักเกณฑ์การให้คะแนนวิชาสุขศึกษาอาจารย์จะให้คะแนนทางด้านความรู้ความเข้าใจ เป็นอันดับ 1 ทางด้านปฏิบัติและทักษะเป็นอันดับ 2 และทางด้านเจตคติเป็นอันดับ 3

ในปี พ.ศ.2515 ณรงค์ สุกุณา (ณรงค์ สุกุณา 2515 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง "ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกหัดครูที่มีต่อวิชาสุขศึกษา" ผลการศึกษาพบว่า ส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษานั้นนักศึกษาส่วนใหญ่สนใจวิชาอนามัยส่วนบุคคล และชุมชน วิชาสวัสดิศึกษาและวิชาปฐมพยาบาล เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครู นักศึกษาส่วนมากมีความคิดว่า ควรเชิญวิทยากรมาบรรยายและให้นักศึกษาทำงานเป็นหมู่เพื่ออภิปรายปัญหาในการเรียนวิชาสุขศึกษา นอกจากนั้น ยังพบอีกว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ใช้วิธีสอนแบบบรรยายและให้นักศึกษาจดตามและเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาได้อย่างเสรีขณะเรียน เกี่ยวกับการประเมินผลวิชาสุขศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิชาสุขศึกษาควรจะมีการวัดผลการเรียนการสอน ทั้งระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยสอบภาคทฤษฎีซึ่งใช้แบบทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยผสมกัน และสอบภาคปฏิบัติโดยการทดสอบด้วยการให้ปฏิบัติจริง

วรุณี สุรสิทธิ์ และคณะ (วรุณี สุรสิทธิ์ และคณะ 2519 : บทคัดย่อ)
ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาเจตคติและความต้องการของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียน

การสอนวิชาสุขศึกษา" ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติทางบวกต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครู และพบว่า อายุ โรคประจำตัว ภูมิหลังทางการศึกษา สถานศึกษาและภูมิภาคเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของเจตคติทางบวก ส่วนเพศ คารักริชาพยาบาล ระดับการศึกษาของบิดา มารดา เป็นองค์ประกอบที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของเจตคติของนักศึกษาครูที่มีต่อวิชาสุขศึกษา นอกจากนั้น นักศึกษาครูส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่า วิธีการสอนแบบสาธิต การใช้อุปกรณ์ประเภทของจริง หุ่นจำลอง และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงภายหลังเรียน ทฤษฎีก่อให้เกิดความเข้าใจแก่นักศึกษาครูได้มากที่สุด และนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนหลายวิธี รูปแบบการสอนหลายชนิด ต้องการให้เชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นครั้งคราว และประการสุดท้ายต้องการให้มีการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

พเยาว์ คัมภีร์ (พเยาว์ คัมภีร์ 2523 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนสาธิต" ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนสาธิตมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาดีกว่านักเรียนโรงเรียนสาธิต และพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกัน โดยนักเรียนหญิงมีเจตคติดีกว่านักเรียนชาย นอกจากนี้ ยังพบว่า ระดับการศึกษา รายได้ ของผู้ปกครอง และวุฒิของครูผู้สอนสุขศึกษา ยังเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดเจตคติที่แตกต่างกันของนักเรียนด้วย

จะเห็นได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็นของนักศึกษาครู เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการที่จะพัฒนาเจตคติของนักศึกษาครูที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ เพราะเจตคติประกอบขึ้นจากความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาเกี่ยวกับประสบการณ์นั้น ๆ บวกกับการตีค่าสิ่งเหล่านั้นตามความรู้ที่มีอยู่ จากการที่นักศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับสุขศึกษาต่างได้กล่าวมาแล้ว ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู วิทยาลัยพลศึกษา ซึ่งเป็น

สถาบันผลิตครูทางค่านุศาสตร์ศึกษาและพลศึกษาโดยตรงสถาบันหนึ่ง น่าจะได้มีการศึกษาว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาเหล่านั้นมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไปในแนวทางใด เพื่อเป็นการพัฒนาการการผลิตครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษากับวิชาเอกสุขศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา ✓
2. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชายกับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกัน ✓
3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษากับวิชาเอกสุขศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกัน ✓
4. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกัน ✗

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526 ของวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดทำการสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา มีทั้งหมด 6 แห่ง จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 1461 คน ดังตารางแสดงกลุ่มประชากร

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากร

วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัด ข.	วิชาเอกพลศึกษา			วิชาเอกสุขศึกษา			รวมทั้งสิ้น
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
เชียงใหม่	125	53	178	13	16	29	207
มหาสารคาม	157	34	191	17	20	37	228
ยะลา	162	50	212	24	25	49	261
ชลบุรี	153	42	195	14	18	32	527
อุดรธานี	197	57	254	26	18	44	298
สุโขทัย	175	44	219	10	11	21	240
รวม	968	280	1249	104	108	212	1461

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้คือ นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) (เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์ 2522 : 118 - 119) สุ่มนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษามาประมาณ ร้อยละ 30 สุ่มนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษามาประมาณร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษามีน้อยกว่านักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนจึงสุ่มมาร้อยละ 50 ดังรายละเอียดตามตารางแสดงกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัด	วิชาเอกพลศึกษา			วิชาเอกสุขศึกษา			รวมทั้งสิ้น
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
เชียงใหม่	37	16	53	7	8	15	68
มหาสารคาม	52	14	66	9	10	19	85
ยะลา	46	13	59	12	13	25	84
ชลบุรี	47	10	57	7	9	16	73
อุดรธานี	59	17	76	13	9	22	98
สุโขทัย	49	15	64	5	6	11	75
รวม	290	85	375	53	55	108	483

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา
ของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม ตาม
ตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้แก่ เพศ วิชาเอก วุฒิการศึกษาเดิม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อ
วิชาสุขศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. เจตคติต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษา
2. เจตคติต่อวิธีสอนสุขศึกษา
3. เจตคติต่ออุปกรณ์ประกอบการสอนสุขศึกษา
4. เจตคติต่อการประเมินผลวิชาสุขศึกษา

เกณฑ์การให้คะแนนของเครื่องมือ 1

การตอบแบบสอบถามและการให้คะแนนนั้นให้ผู้ตอบอ่านคำถามในแบบสอบถาม
ทีละข้อ และให้คะแนนดังนี้

1. ข้อความที่มีความหมายเชิงบวก ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. ข้อความที่มีความหมายในเชิงลบ ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2 4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5 1	คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. ศึกษาเนื้อหาวิชาสุขศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) พลศึกษา และสุขศึกษา พุทธศักราช 2525 (วิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาค 2525 • ไม่มีเลขหน้า)

2. ศึกษาวิธีการสอนสุขศึกษา เทคนิคที่สามารถนำมาใช้ในการสอนสุขศึกษา อย่างได้ผล การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนสุขศึกษา และการประเมินผลการเรียนวิชา สุขศึกษาที่เหมาะสม จากหนังสือ วารสาร เอกสาร ผลการวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในเรื่องนี้

3. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยหาตารางวิเคราะห์ เพื่อกำหนดว่าแต่ละหัวข้อได้แก่เนื้อหาวิชาสุขศึกษา วิธีสอนสุขศึกษา อุปกรณ์ประกอบการสอนสุขศึกษา และการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษานั้น จะสร้างข้อคำถาม เกี่ยวกับเจตคติได้แก่ ความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มที่จะปฏิบัติควรมีหัวข้อละเท่าใด เพื่อให้ครอบคลุมสิ่งเหล่านั้นทั้งหมด

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมดประมาณ 100 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติม และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางสาขาวิชาสุศึกษาและทางการสร้างแบบสอบถามเจตคติของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2 ท่านตรวจแก้ไขเพื่อให้มีความเที่ยงตรง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ วิชาเอกพลศึกษา วิชาเอกสุศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526 จำนวน 60 คน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นประมาณ 100 ข้อ ไปหาความเที่ยงตรงเชิงเหตุผล (Face Validity) โดยนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้าง เนื้อหา ตลอดจนส่วนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หลังจากการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ได้ตัดทอนข้อที่ไม่เหมาะสมออกจนเหลือ 85 ข้อ ซึ่งได้นำมาแก้ไขปรับปรุง และสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันคืบต่อไป

2. การหาอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วจาก 1 ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ สาขาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุศึกษา ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526 จำนวนวิชาเอกละ 30 คน รวม 60 คน แล้วนำมาวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) โดยใช้สูตร t -test เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของเอ็ดเวิร์ด (Edwards. 1957 : 152) ทดสอบนัยสำคัญของข้อคำถาม ถ้าพบว่าข้อใดมีค่า t เท่ากับหรือมากกว่า 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีความอำนาจจำแนกซึ่งแสดงว่าข้อคำถามของแบบสอบถามสามารถวัดเจตคติที่แตกต่างกันได้อย่างมีนัยสำคัญ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2523 : 29) ซึ่งผลการทดลองปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมด 85 ข้อ มีคำถามอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้เพียง 69 ข้อ รายละเอียดค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามได้แสดงไว้ในภาคผนวก

3. ความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ ไปทดสอบความเชื่อมั่นแบบวัดความคงที่ภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีของ ครอนบัค (Cronbach, 1970 : 161) ซึ่งใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9167 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูงพอเพียงสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

วิธีการในการรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือตาม 1 ส่งไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2527
3. นำแบบสอบถามที่หาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว ไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตัวเอง ปรากฏว่าได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 430 ชุด แต่เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จะสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 420 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.67 ของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมด หรือร้อยละ 86.95 ของจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้นในกลุ่มตัวอย่าง
4. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และแยกตามตัวแปรที่จะศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. การให้คะแนนเจตคติ ผู้วิจัยได้ให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating-Scale) ตามหลักเกณฑ์การสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ต (Likert)
ดังนี้

- ก. ถ้าข้อความในแบบสอบถามเป็นไปในทางบวก (Positive)
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
- ข. ถ้าข้อความในแบบสอบถามเป็นไปในทางลบ (Negative)
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบว่า	ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

2. การอ่านค่าความสำคัญ หรือค่าคะแนนที่ให้ไปแล้ว จะมีความหมายดังต่อไปนี้
ค่าความสำคัญ เท่ากับ 5 หมายถึง การมีเจตคติที่ดีมาก มีคะแนนรวม

ทั้งสิ้น 320 คะแนน

ค่าความสำคัญ เท่ากับ 4 หมายถึง การมีเจตคติที่ดี มีคะแนนรวมทั้งสิ้น

256 คะแนน

ค่าความสำคัญ เท่ากับ 3 หมายถึง การมีเจตคติปานกลาง มีคะแนน

รวมทั้งสิ้น 192 คะแนน

ค่าความสำคัญ เท่ากับ 2 หมายถึง การมีเจตคติที่ไม่ดี มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 128 คะแนน

ค่าความสำคัญ เท่ากับ 1 หมายถึง การมีเจตคติที่ไม่ดีเลย มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 64 คะแนน

3. การวิเคราะห์ เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาตามสมมุติฐาน ข้อที่ 1 โดยวิธีหาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 4

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ (Ferguson. 1981 : 49)

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

✓ 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร (Ferguson. 1981 : 68)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S^2 แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 คารอยละ

✓ 2. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) เป็น
 รายชื่อ โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ของ เอ็ดเวิร์ด (Edwards.
 1957 : 152)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง ๘๖%
 $\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ ๕๕%
 S_H^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนใน
 กลุ่มสูง
 S_L^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนใน
 กลุ่มต่ำ

เมื่อ n_H แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนสูง L_S /
 n_L แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนต่ำ L_S /

✓ 3. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1970 :
 161)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \cdot \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบ
 สอบถามแต่ละข้อ

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระ
 จากกัน เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3 โดยใช้สูตร (Ferguson. 1981 .
 182)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad \text{โดยมี } df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2 \frac{1}{n_1 - 1} + \left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2 \frac{1}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
S_1^2, S_2^2	แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
n_1, n_2	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ *

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 โดยใช้สูตร (Lindquist. 1956 : 63)

$$F = \frac{\frac{MS_A}{MS_W}}$$

เมื่อ F	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
MS_A	แทน ค่า Mean Square ระหว่างกลุ่ม
MS_W	แทน ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม

ซึ่งถ้าหากพบว่าการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีนิวแมน - คูลส์ (Newman-Keuls Method) โดยใช้สูตร (Winer. 1971 . 210 - 218)

$$q \cdot \sqrt{\frac{MS_W}{\bar{n}}}$$

เมื่อ q	แทน q-statistic ที่ได้จากตาราง
MS_W	แทน ค่า Mean-Square ภายในกลุ่ม
$\bar{n}$	แทน จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เท่ากัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S^2	แทน ความแปรปรวน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน Sum of Square
MS	แทน Mean Square
df	แทน Degree of Freedom

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ภาพโดยทั่วไปของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา แจกแจงความถี่ และคิดเป็นร้อยละและเสนอเป็นตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาโดย

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาโดยทั่วไป ว่ามีเจตคติที่ดีหรือไม่คืออย่างไร

2.2 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชา สุขศึกษาระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง

2.3 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อ วิชาสุขศึกษา ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษา

2.4 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อ วิชาสุขศึกษา ระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัย พลศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งวิชาเอก พลศึกษาและวิชาเอกพลศึกษา

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามข้อมูลรายละเอียด ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้แก่ เพศ วิชาเอก และวุฒิการศึกษา เดิม พบว่า จำนวนนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีนักศึกษาชายมากกว่า นักศึกษาหญิง คือเป็นนักศึกษาชายร้อยละ 66.90 นักศึกษาหญิงร้อยละ 33.10 เป็น นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาร้อยละ 74.29 และวิชาเอกสุขศึกษาร้อยละ 25.71 และเมื่อ แยกตามกลุ่มวุฒิการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษาแล้ว พบว่า นักศึกษาที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพื้นความรู้จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คือร้อยละ 89.04 รองลงมาได้แก่ จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาร้อยละ 6.67 และอันดับ สุดท้ายคือจบวุฒิอื่น ๆ ร้อยละ 4.29 รายละเอียดทั้งแสดงไว้ในตารางที่ 3 - 5 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	281	66.90
หญิง	139	33.10
รวม	420	100.00

ตาราง 4 แสดงจำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามวิชาเอก

วิชาเอก	จำนวน	ร้อยละ
พลศึกษา	312	74.29
สุขศึกษา	108	25.71
รวม	420	100.00

ตาราง 5 แสดงวุฒิการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

วุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
มศ.5	374	89.04
ป.กศ.	28	6.67
อื่น ๆ	18	4.29
รวม	420	100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาโดยทั่วไปว่า มีเจตคติที่ดีหรือไม่คืออย่างไร

ตาราง 6 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาโดยทั่วไป

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	S
เจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา	420	248.68	23.93

จากตาราง 6 แสดงว่าเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาโดยทั่วไปมีคะแนนเฉลี่ย 248.68 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 23.93 ซึ่งจะเห็นว่าคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาอยู่ระหว่างเจตคติที่ดีกับเจตคติปานกลาง เมื่อเทียบกับค่าความสำคัญตามเกณฑ์มาตรฐานประมาณค่า และเมื่อนามาทดสอบหาความแตกต่างของค่าความสำคัญด้วย t-test แล้วปรากฏว่าคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาไม่มีความแตกต่างกันกับระดับคะแนนเฉลี่ยของระดับเจตคติที่ดี (256 คะแนน) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่านักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งยอมรับสมมุติฐานข้อที่ 1 ซึ่งตั้งไว้ว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา

2.2 ทดสอบความแตกต่างของเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาระหว่างนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง

เพศ	N	$\bar{X}$	S^2	t
ชาย	281	246.83687	649.299	2.33 *
หญิง	139	252.64748	544.085	

$$* P < .05 \quad (t = 1.960)$$

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชาย และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.33$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษามากกว่านักศึกษาชาย

2.3 ทดสอบความแตกต่างของเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ระหว่างนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา

วิชาเอก	N	$\bar{X}$	S^2	t
พลศึกษา	312	248.80	604.72577	0.01452
สุขศึกษา	108	248.76	609.88542	

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3

2.4 ทดสอบความแตกต่างเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ระหว่างนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาคือมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตาราง 9 แสดงค่าสถิติพื้นฐานคะแนนเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชา
สุขศึกษาจากแนกตามวุฒิการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา

วุฒิการศึกษาเดิม		เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา	
		S	
ม.ศ.5	374	249.492	24.6333
ป.กศ.	28	238.75	17.1814
อื่น ๆ	18	250.556	16.3058

จากตาราง 9 แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา
ที่มีต่อวิชาสุขศึกษา จากแนกตามวุฒิการศึกษาเดิมก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา
แตกต่างกัน 3 กลุ่มคือ ม.ศ.5 ป.กศ. และอื่น ๆ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่านักศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 250.556$ $S = 16.3058$)
นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิ ม.ศ.5 มีคะแนนเฉลี่ยสูงรองมา ($\bar{X} = 249.492$
 $S = 24.6333$) และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิ ป.กศ. มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด
($\bar{X} = 238.75$ $S = 17.1814$) ตามลำดับแล้วนำไปวิเคราะห์ความแปรปรวน
เกี่ยวกับเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเจตคติของนักศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษา ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาเดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	3092.63	1546.32	2.70
ภายในกลุ่ม	417	238826	572.725	
รวม	419	241918.63		

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเจตคติโดยส่วนรวมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - 1.1 เนื้อหาวิชาสุขศึกษา
 - 1.2 วิธีสอนสุขศึกษา
 - 1.3 อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา
 - 1.4 การประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา
 - 2.3 วุฒิก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2526 ของวิทยาลัยพลศึกษาที่เปิดสอนทั้งวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 6 วิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 420 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เป็นนักศึกษาชาย 281 คน นักศึกษาหญิง 139 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ใช้แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเอง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หัตถานภาพโดยทั่วไปของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา แจกแจงความถี่และคิดเป็นร้อยละและเสนอเป็นตาราง
2. หาค่าสถิติพื้นฐานเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา
3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้วิธี t -test
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา
2. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชาย และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษามากกว่านักศึกษาชาย

3. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมแตกต่างกันก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาวิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุพา อุคมศักดิ์ (บุพา อุคมศักดิ์ 2512 : บทคัดย่อ) ผู้ได้ทำการศึกษาเรื่องเจตคติทางด้านสุขภาพต่อการสอนสุขศึกษาของครูระดับประถมศึกษาในประเทศไทย และพบว่าครูประจำการมีเจตคติต่อการสอนสุขศึกษาเป็นไปในทางที่ดีพอสมควร ส่วนครูที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยมีเจตคติที่ไม่ดีทั้งสองกลุ่มมีเจตคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของวรุณี สุรสิทธิ์ และคณะ (วรุณี สุรสิทธิ์ และคณะ 2519 . บทคัดย่อ) ผู้ได้ทำการศึกษาเรื่องเจตคติและความต้องการของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติทางบวกต่อการสอนสุขศึกษาในวิทยาลัยครู

2 จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาชายและนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิง มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.33$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาดีกว่านักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ พเยาว์ ตันมณี (พเยาว์ ตันมณี 2523 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสาธิต" พบว่า นักเรียนชาย

และนักเรียนหญิงมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีเจตคติดีกว่านักเรียนชาย/ แต่ผลการศึกษารังนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ วรณี สุรสิทธิ์ และคณะ (วรณี สุรสิทธิ์ และคณะ 2519 . บทคัดย่อ) จึงได้ทำการศึกษาเรื่องเจตคติและความต้องการของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอน วิชาสุขศึกษาพบว่า เพศเป็นองค์ประกอบที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างของเจตคติของนักศึกษาครูที่มีต่อวิชาสุขศึกษา จึงเป็นปัญหาสำคัญสำหรับผู้สนใจจะศึกษาเรื่องนี้ได้ศึกษาดูในโอกาสต่อไป

3. จากการศึกษากันแล้วครั้งนี้นพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษาและวิชาเอกสุขศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน/ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาทั้งวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาได้เรียนวิชาสุขศึกษาในเนื้อหาหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน คือ นักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเรียนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาโท ซึ่งตามหลักสูตรกำหนดให้เรียนวิชาสุขศึกษาเหมือนกับนักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษา เรียนจำนวนทั้งสิ้นถึง 12 หน่วยกิตจากวิชากายวิภาค ศีรษะจิตวิทยา สุขภาพส่วนบุคคลและชุมชน จิตศึกษาและปฐมพยาบาล การจัดและบริหารสุขศึกษาในโรงเรียน โภชนาศาสตร์ และประชากรศึกษาและนอกจากนี้ตามหลักสูตรในหมวดวิชาศึกษานักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาต้องเรียนวิชาวิธีสอนวิชาเอก และวิธีสอนวิชาโทด้วยเช่นกัน ซึ่งถ้าเป็นนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาก็ต้องเรียนวิธีสอนวิชาโทคือวิธีสอนวิชาสุขศึกษาเหมือนกันกับที่นักศึกษาวิชาเอกสุขศึกษาเรียนวิธีสอนสุขศึกษาเป็นวิชาเอกด้วยเช่นเดียวกัน ประกอบกับบางวิชาอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชายังเป็นอาจารย์คนเดิมกันอีกด้วย และนอกจากนี้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของวิทยาลัยยังเป็นองค์ประกอบอีกอย่างหนึ่งที่มีผลทำให้ นักศึกษาทั้งสองวิชาเอกมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาที่ไม่แตกต่างกันได้ แต่ผลจากการศึกษารังนี้ก็ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของพะเยาว์ คัมภีร์ (พะเยาว์ คัมภีร์ 2523 : 62) จึงได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อวิชาสุขศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสาธิต" พบว่านักเรียนที่เรียนสุขศึกษากับครูวุฒิปริญญาโทสาขา พลศึกษาและสุขศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่เรียนสุขศึกษากับครูวุฒิปริญญาตรีสาขาพลศึกษามีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาดีกว่านักเรียนที่เรียนกับครูวุฒิปริญญาตรีสาขาวิชาอื่น ทั้งนี้เพราะครูวุฒิปริญญาตรีสาขาพลศึกษาได้เรียนวิชาสุขศึกษาเป็นวิชาโทด้วย จึงมีความรู้ทางสุขศึกษา และทำการสอนวิชาสุขศึกษาได้ดีพอ ๆ กับวิชาพลศึกษา ประกอบกับเนื้อหาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษานั้น มีความสัมพันธ์กันทั้งที่ สุชาติ โสมประยูร (สุชาติ โสมประยูร 2520 : 30) กล่าวว่า วิชาสุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อให้ชีวิตของบุคคลมีสุขภาพดี วิชาทั้ง 2 นี้ จึงมี

ความสัมพันธ์กันใกล้ชิดมากทั้งทางด้านการมุ่งหมาย เนื้อหา ขอบเขต หลักการและวิธีการ
 การดำเนินการ ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่านักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษาของ
 วิทยาลัยพลศึกษา ย่อมมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกันได้ จึงทำให้ผลการศึกษา
 ครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ สมมุติฐานข้อที่ 3

4. จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา
 เดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน
 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณี สุรสิทธิ์
 และคณะ (วรณี สุรสิทธิ์ และคณะ 2519 . บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง
 เจตคติและความต้องการของนักศึกษาครูที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ผลการศึกษา
 พบว่า อายุ โรคประจำตัว ภูมิหลังทางการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความ
 ต่างของเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งการศึกษาของ วรณี สุรสิทธิ์ และคณะ นั้นได้
 ทำการศึกษากับนักศึกษาครู ซึ่งเรียนวิชาสุขศึกษาในขอบข่าย 3 วิชาเท่านั้น คือ วิชา
 สุขภาพส่วนบุคคล และชุมชน วิชาสวัสดิศึกษา และการปฐมพยาบาล และวิชาสุขศึกษาใน
 โรงเรียน และศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีวัย และระดับการรับรู้ที่ต่างกันคือ ตั้งแต่
 นักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 หรือปริญญาตรีปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 หรือปริญญาตรีปีสุดท้าย
 ดังนั้นพื้นฐานประสบการณ์ของนักศึกษาแตกต่างกัน จึงอาจจะมีผลทำให้นักศึกษาที่มีวุฒิ
 การศึกษาเดิมแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาแตกต่างกันได้ สำหรับผลการศึกษา
 ครั้งนี้พบว่า ที่นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมแตกต่างกันก่อนเข้าเรียน
 ในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกันนั้นอาจเนื่องมาจากนักศึกษา
 เหล่านั้นอยู่ในวัยที่ใกล้เคียงกัน และได้เรียนวิชาสุขศึกษามากล้ายคลึงกันทั้งในระดับ
 มัธยมศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และวุฒิอื่น ๆ เนื้อหาวิชาสุขศึกษาในหลักสูตร
 เหล่านี้มีความคล้ายคลึงกัน ประกอบกับเมื่อนักศึกษาเหล่านั้นเข้ามาเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา
 ซึ่งมีการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนมีวุฒิคล้ายคลึงกันคือสุขศึกษา
 และพลศึกษา เมื่อนักศึกษาเหล่านั้นได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ย่อมมีผลทำให้

มีเจตคติที่คล้ายคลึงกันได้ จึงสรุปได้ว่านักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมแตกต่างกัน ก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยพลศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน จึงทำให้ผลการศึกษาค้างนี้ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4.

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา วิชาเอกพลศึกษา และวิชาเอกสุขศึกษา มีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาในระดับที่ดี แต่ยังไม่ถึงระดับดีมากเท่าที่ควร นักศึกษาเหล่านี้ควรมีเจตคติต่อวิชาสุขศึกษาที่ดีขึ้น ทั้งนี้เพราะต่อไปนักศึกษาเหล่านี้จะมีบทบาทมากในการสอนวิชาสุขศึกษาและสร้างเจตคติที่ดีแก่นักเรียนในโอกาสต่อไป เพื่อสนองบทบาทเหล่านี้ ผู้บริหาร อาจารย์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ควรนำผลการศึกษาค้างนี้ไปใช้ให้คุ้มค่างต่อไปคือ

1.1 สัมมนาแนวการสอนวิชาสุขศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง (สุขศึกษา) ระดับวิทยาลัยขึ้น เพื่อให้อาจารย์มีประสิทธิภาพในการสอนยิ่งขึ้น

1.2 อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งจากตำรา วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจในการสอน ทำให้การสอนน่าสนใจ สามารถหาความรู้ใหม่ ๆ ไปเผยแพร่ให้นักศึกษา ทราบทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่า ความสำคัญ และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาสุขศึกษายิ่งขึ้น

1.3 อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา ควรมีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาสุขศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา และนักศึกษาจะได้ปฏิบัติตาม ซึ่งจะส่งผลทางอ้อมต่อการเกิดเจตคติที่ดีของนักศึกษาด้วย

1.4 อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักศึกษา มาใช้ในการสอนวิชาสุขศึกษาด้วย เพื่อให้การสอนวิชาสุขศึกษามีชีวิตชีวามากขึ้น ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างดี และเกิดเจตคติที่ดีตามมา

2.4 ผู้บริหารควรเอาใจใส่ติดตามผลการสอน ให้อาจารย์ได้สอนเต็มที่ มีการเตรียมการสอนไม่ครบปล่อยให้ให้นักศึกษาวาง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาภาคต่าง ๆ ที่มีต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษาโดยเฉพาะ เพราะวิทยาลัยพลศึกษาทุกแห่งใช้หลักสูตรเดียวกัน
2. ควรหาการศึกษาเรื่องเดียวกันนี้กับกลุ่มตัวอย่างระดับเดียวกัน ระหว่างวิทยาลัยพลศึกษา และวิทยาลัยครู หรือในระดับอุดมศึกษาคด้วย
3. ควรศึกษาว่าเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ หรือไม่ เช่น ระดับสติปัญญา รายได้ของครอบครัว ภูมิลาเนา ความรู้การปฏิบัติทางสุขภาพ
4. ถ้าจะศึกษาวิจัยเรื่องนี้ต่อไปควรมีการวิเคราะห์การตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ เพื่อจะได้มีความละเอียดลึกซึ้งยิ่งกว่านี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน คณะอนุกรรมการวางแผนพัฒนา
สาธารณสุข แผนพัฒนาสาธารณสุขตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5
พ.ศ.2525 - 2529 สำนักข่าวพาณิชยกรรมพาณิชย์สัมพันธ์ 2524, 646 หน้า
- ควน ขาวหนู เทคนิคการสอนและการวัดผลสุขศึกษา อักษรบัณฑิต ม.ป.ป. 388 หน้า
- ชั้น พัทธม การบริหารการศึกษาค้นสุขศึกษาในสถานฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 87 หน้า
- ชัยยง ขามรัตน์ เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาเอกสุขศึกษา
วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2523, 102 หน้า
- ✓ เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โอเคเอ็นสโตร์
2522, 206 หน้า
- ณรงค์ สกุนา ความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครูที่มีผลต่อวิชาสุขศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 80 หน้า อักษรานา
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ จิตวิทยาทางการเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2518, 142 หน้า
- เคโซ สอนานนท์ ปทานุกรมจิตวิทยา โอเคเอ็นสโตร์ 2520, 60 หน้า
- นอมฤติ จงพยุหะ สมประสงค์ ปิ่นจินดา และศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ คู่มือการศึกษาวิชา
พัฒนาการเด็กศึกษาสัมพันธ์ 2518, 234 หน้า
- บุญชน เตะกะกัมพูช โครงการสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษาของสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 108 หน้า
อักษรานา
- บุญเชิด รัตนานนท์ โครงการสุขภาพในโรงเรียนภาคปฏิบัติ สุทธิสารการพิมพ์ 2521,
120 หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทัศนคติ การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย ไทยวัฒนา

พานิช 2520, 143 หน้า

เพียว คัมณี การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อวิชา

สุขศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนสาธิต วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล

2523, 106 หน้า

พจนา เสตะกัณณะ การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา

วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2503, 82 หน้า

พรศักดิ์ ม่วงแก้ว "มูลฐานพฤติกรรมการเมืองของมนุษย์" วารสารสังคมศาสตร์ ✓

4 : 11 ตุลาคม 2520

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ เครื่องมือและวิธีการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 146 หน้า

~~ไพบูลย์~~ อินทวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดทัศนคติ หน่วยวิจัยสภาการศึกษา

แห่งชาติ 2515, 92 หน้า

บุพา อุดมศักดิ์ การศึกษาความรู้และทัศนคติทางด้านสุขภาพต่อการสอนสุขศึกษาของครู

ประถมศึกษาในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยนอร์ทแคลิฟอร์เนีย

2512, 234 หน้า

วิทยาลัยพลศึกษาส่วนภูมิภาค, สำนักงาน สถิตินักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา ม.ป.ท.

2521, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงพลศึกษา สุขศึกษา ม.ป.ท.

2525, เอกสารโรเนียวเย็บเล่ม

วรุณี สุรสิทธิ์ นิภา มนุษย์ และชนินทร์ วโรทัย ความคิดเห็นและความต้องการ

เกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในวิทยาลัยครู งานวิจัยมหาวิทยาลัย

มหิดล 2519, 72 หน้า

ศึกษาริการ, กระทรวง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร 2524,

180 หน้า

จุมพศ์ เกษมสิน การบริหาร ไทยวัฒนาพานิช พิมพ์ครั้งที่ 7 2523, 338 หน้า
 สนิบ รื่นสุข และจิตประภา ศรีวิเศษ โครงการสุขภาพในโรงเรียน บัณฑิตไทย
 ม.ป.ป. 133 หน้า

สุชา จันทน์เอม และรุปร่าง จันทน์เอม หลักการศึกษาคติวิทยา หลักการสอน แพรวพิทยา
 2517, 172 หน้า

สุชาติ โสมประยูร การสอนสุขศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520, 162 หน้า

_____ สุขวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2521, 248 หน้า

สุภาภรณ์ สุขदार ปัญหาการสอนวิชาพลานามัยในสถานฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 148 หน้า อังสาเนา

เหม ทองชัย ทัศนคติเชิงเสมอภาคของเยาวชนเขตพระโขนงกรุงเทพมหานคร

ปริญญาโท กศ.ค. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 251 หน้า

อนันต์ ศรีโสภ การวัดและประเมินผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520, 300 หน้า

อัญชลี แจ่มเจริญ และคณะ. โครงการสุขภาพในโรงเรียน, เฉลิมชัยการพิมพ์ 2520,
 95 หน้า

อัมพร คำเหล็ก การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการชั้นสูง (พลศึกษา)

และ (สุขศึกษา) ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของวิทยาลัยพลศึกษา 2522, 156 หน้า

✓ Allport, Gordon W. Reading in Attitude Theory and Measurement.
 New York, John Wiley and Sons, 1967. 965 p.

✓ _____ Handbook of Social Psychology. Worcester, Mass. Clark
 University Press, 1935. 357 p.

Anastasi, Anne. Psychological Testing. New York, The Macmillan Company,
 1968. 665 p.

Aubrey, Roger F. "Health Education : Neglected Child of School,"
The Journal of School Health. Vol., No. 5, May 1972.

✓ Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd. ed.,
 New York, Harper and Row, 1970. 752 p.

✓ Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
 5th. ed., Tokyo, McGraw-Hill International Book, 1981. 549 p.

- ✓ Good, Carter V. Dictionary of Education. New York, McGraw-Hill Book Company, 1959. 681 p.
- ✓ Lahn, John F. An Introduction to Psychology. New York : Doubleday & Company, Inc., 1962. 345 p.
- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York; Harcourt, Brace and World, 1962. 686 p.
- ✓ Kendler, Howard H. Basic Psychology. California : W.A. Benjamin, Inc., 1974. 750 p.
- * Klausmeier, H. and Ripple, R.E. Learning and Human Abilities. New York, Harper and Row Publisher, Inc., 1971. 810 p.
- ✓ Kretch, D. and Crutchfield, R.S. Theory and Problems in Social Psychology. New York, McGraw-Hill, 1948. 660 p.
- ✓ Lindquist, Everet Franklin. Design and Analysis of Experiment in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin, 1956. 393 p.
- ✓ McDonald, Frederic J. Educational Psychology. San Francisco, Wadsworth Publishing, 1959. 748 p.
- Oberteuffer, Delbert. and Boyer, Marry K. School Health Education. New York, Harper and Row, 1966. 585 p.
- ✓ Remmer, H.H. Introduction to Opinion and Attitude Measurement. New York, Harper and Brothers Publisher, 1954. 438 p.
- ✓ Rokeach, Milton. Beliefs Attitudes and Values. San Francisco, Jossey-Bass, 1970. 675 p.
- ✓ Selltiz, Claire, and Others. Attitudes. New York, Penguin Book Company, 1966. 372 p.
- Thurstone, L.L. Theory and Measurement. New York, John Wiley and Sons, 1967. 345 p.
- ✓ Triandis, Henry C. Attitude and Attitude Change. New York, John Wiley and Sons, Inc., 1971. 232 p.
- Turner, C.E. Planning for Health Education in School. London Butler, Taunier Ltd., 1966. 157 p.
- * Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2 nd. ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 907 p.
- World Health Organization. Report on the Second Regional Seminar on Health Education. December 4 - 12, 1969.

ภาคผนวก

,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

กุมภาพันธ์ 2527

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้วยขณะนี้ข้าพเจ้ากำลังศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาที่มีต่อวิชาสุขศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา การศึกษาเรื่องนี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แนบมากับหนังสือฉบับนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่าการตอบแบบสอบถามของท่านในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวท่านด้วยประการใด ๆ ทั้งสิ้น ฉะนั้นจึงขอให้ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นจริง ๆ ของท่านให้มากที่สุด โดยที่ท่านไม่ต้องลงชื่อ

หวังว่าคงได้รับความกรุณาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณค่ะ

(นางสาวมาลินี วงศ์นาม)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จะแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 หมวดข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 หมวดเจตคติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 เจตคติต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษา

2.2 เจตคติต่อวิธีสอนสุขศึกษา

2.3 เจตคติต่ออุปกรณ์การสอนสุขศึกษา

2.4 เจตคติต่อการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา

การตอบแบบสอบถาม

ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
อย่างแท้จริงของท่าน

แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิชาสุขศึกษา

ตอนที่ 1

หมวดข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่าง
ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. กำลังศึกษาอยู่ ณ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัด
3. วิชาเอก ☐ พลศึกษา ☐ สุขศึกษา
4. วุฒิการศึกษาเดิมของท่านก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) และ (สุขศึกษา)
☐ ม.ศ.5
☐ ม.ศ.6
☐ ป.กศ.
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่-2

หมวดเจตคติ

คำชี้แจง กรุณาอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ หรือไม่ ตามความรู้สึกและความคิดเห็นของท่าน แล้วตอบโดยทาเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งแต่ละข้อให้เลือกตอบ 5 ช่อง กรุณาตอบคำถามตาม ความคิดเห็นและความรู้สึกที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	ข้าพเจ้าคิดว่าอาหารที่มีคุณค่าย่อมมีราคาแพง					✓

2.1 แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษา

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาสุขศึกษาในระดับ ป.กศ.สูง (พลศึกษา) (สุขศึกษา) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526 โปรดตอบทุกข้อ

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าเนื้อหาวิชาสุขศึกษามีส่วนที่จะช่วยพัฒนาสุขภาพของนักศึกษาให้ดีขึ้น					
.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่เนื้อหาวิชาสุขศึกษามีความก้าวหน้าอยู่เสมอ					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
12.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลยตั้งแต่ข้าพเจ้าเรียนมา					
13.	เนื้อหาวิชาสุขศึกษาที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่มีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน					
14.	เนื้อหาวิชาสุขศึกษาที่เรียนอยู่ในวิทยาลัยส่วนมากไม่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาสุขภาพในชีวิตประจำวันได้					
15.	เนื้อหาวิชาสุขศึกษาที่สอนในวิทยาลัยควรเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าทางวิชาการ					
16.	ความรู้ทางสุขภาพที่ข้าพเจ้าได้เรียนมามีประโยชน์ใช้ได้เฉพาะตัวข้าพเจ้าเท่านั้น					
17.	การฟังอภิปรายเรื่องราวเกี่ยวกับสุขภาพเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่าย					
18.	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวเกี่ยวกับสุขภาพในชุมชนเสมอ					
19.	เมื่อเพื่อนไม่สนใจเรียนวิชาสุขศึกษาข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจเป็นอย่างยิ่ง					
20.	เนื้อหาวิชาสุขศึกษาช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจสุขภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
21.	ถ้าในวิทยาลัยมีการจัดตั้งชุมนุมสุขศึกษา ข้าพเจ้าพร้อมที่จะสมัคร เป็นสมาชิก					
22.	ข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้การสนับสนุนการจัด นิทรรศการทางสุขภาพขึ้นในวิทยาลัย					
23.	เมื่อมีกิจกรรมหาความสะอาดภายใน วิทยาลัยข้าพเจ้าได้สละแรงงานช่วยเหลือ เต็มที่					
24.	ข้าพเจ้ายินดีที่จะร่วมอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับ สุขภาพ					
25.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอยากเรียนวิชาสุขศึกษา ให้มากกว่านี้					
26.	การเรียนวิชาสุขศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาสุขภาพ ส่วนตัวของข้าพเจ้าได้					
27.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าเนื้อหาวิชาสุขศึกษานั้นสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนได้อย่างแท้จริง					
28.	ข้าพเจ้าพอใจเมื่อวิทยาลัยจัดให้มีการฉีดวัคซีน สำหรับนักศึกษา					
29.	ข้าพเจ้าเต็มใจให้ความร่วมมือกับทางวิทยาลัย ทุกครั้งเมื่อมีการตรวจสุขภาพ					

2.2 แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิธีสอนสุขศึกษา

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อวิธีสอนสุขศึกษาระดับ บ.กศ. สูง (พลศึกษา) (สุขศึกษา) ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526
(นักศึกษาควรตอบตามความรู้สึกที่แท้จริง เพราะมีประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีสอนสุขศึกษา ผู้วิจัยถือว่าเป็นความลับจะไม่นำมาเปิดเผย)

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การสอนแบบบรรยายและให้นักศึกษาจด ความเป็นวิธีสอนที่ใช้ได้มากที่สุดจนตลอดทุก สมัย					
2.	ความกระตือรือร้นของอาจารย์ผู้สอนวิชา สุขศึกษาจะช่วยให้นักศึกษากระตือรือร้นอยาก เรียนตามไปด้วย					
3.	นักศึกษาส่วนมากชอบให้อาจารย์ผู้สอนวิชา สุขศึกษาเปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาสุขภาพ ในชั้นเรียน					
4.	การพานักศึกษาออกไปศึกษานอกสถานที่เป็น กิจกรรมที่ได้รับผลทางการศึกษาไม่คุ้มค่า					
5.	การที่อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาให้ความ เป็นกันเองกับนักศึกษาในขณะที่สอนเป็นสิ่งที่ ที่ไม่ควรทำเพราะจะทำให้นักศึกษาขาด ความเคารพยำเกรง					
6.	การให้นักศึกษาสำรวจปัญหาสุขภาพเป็น กิจกรรมที่ไม่ได้ประโยชน์จริง เพราะผู้มี หน้าที่รับผิดชอบไม่สนใจไปใช้กับปัญหานั้นๆ อย่างจริงจัง					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7.	การจัดให้นักศึกษาอภิปรายประกอบ บทเรียนเป็นสิ่งไม่น่าสนใจเพราะนักศึกษา ไม่มีความรู้สึกซึ่งในเรื่องอภิปราย					
8.	การแบ่งหมู่ศึกษาค้นคว้าและรายงานเป็น วิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาส่วนมาก ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง แต่อาศัยผลงาน ของเพื่อนนักศึกษามารวมในกลุ่มของตน					
9.	อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาควรเป็นผู้จัด และดำเนินการสอนวิชาสุขศึกษาคนเดียว โดยตลอด					
10.	การรายงานเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการสอน ที่เสียเวลามาก					
1.	นักศึกษาส่วนมากชอบให้อาจารย์ผู้สอนวิชา สุขศึกษาสอนโดยวิธีสาธิต					
2.	การใช้ภาพยนตร์ในการสอนวิชาสุขศึกษา สามารถแทนการสอนโดยอาจารย์ผู้สอน วิชาสุขศึกษาได้ดี					
3.	การโต้วาทีเป็นวิธีสอนที่ส่งเสริมให้ นักศึกษาใช้การมากกว่าเหตุผล					
4.	การเล่าเรื่องประกอบการสอนวิชา สุขศึกษาเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก เท่านั้น					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15.	การแสดงละครสู่ศึศึกษาเสียเวลาและเป็นไปเพื่อความสุขสนานมากกว่าเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา					
16.	การใช้วิทยุและโทรทัศน์เพื่อการสอนสู่ศึศึกษาเป็นการลงทุนที่สิ้นเปลืองมากเกินไปและให้ผลไม่คุ้มค่า					
17.	การสอนสู่ศึศึกษาโดยวิธีเล่นเกมเหมาะสมสำหรับเด็ก ๆ เท่านั้น					
18.	การให้นักศึกษารายงานหมู่เป็นการลดภาระรับผิดชอบในการสอนสู่ศึศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาสู่ศึศึกษาให้กับนักศึกษา					
19.	การเชิญวิทยากรภายนอก บรรยายพิเศษในวิชาสู่ศึศึกษามักช่วยเร้าความสนใจนักศึกษาได้ดีกว่าการบรรยายของอาจารย์ผู้สอนเอง					
20.	การจัดนิทรรศการเป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่ผู้จัดมากกว่าผู้ชม					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9.	ภาพชุดเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ เหมาะกับการสอนนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อย มากกว่ากลุ่มใหญ่					
10.	อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษาเหมาะสมที่จะ จัดกระดานนิเทศสำหรับวิชาสุขศึกษา ยิ่งกว่านักศึกษา					

2.4 แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา
ระดับ ป.กศ. สูง (พลศึกษา) (สุขศึกษา) ระดับชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.	การวัดผลวิชาสุขศึกษาถ้าจะให้ผลก็ควร เป็นทั้งแบบข้อเขียนและภาคปฏิบัติ					
2.	การประเมินผลการเรียนวิชาสุขศึกษา ควรให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร					
3.	ภายหลังเสร็จสิ้นการสอบแล้วควรมีการ เฉลยข้อสอบวิชาสุขศึกษา					
4.	ถ้าจะมีการวัดผลวิชาสุขศึกษา ควรมีการ บอกให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5.	ก่อนเริ่มตนการสอนควรมีการวัดผลก่อน เพื่อทราบพื้นฐานประสิทธิภาพของนักศึกษา					
6.	ภายหลังการจบบทเรียนหนึ่ง ๆ ควรมีการ วัดผลย่อย					
7.	การวัดผลไม่ควรกระทำเฉพาะตอนปลาย ภาคเท่านั้น					
8.	การวัดผลวิชาสุขศึกษาควรมุ่งวัดความรู้ มากกว่าการใช้ความคิด					
9.	การตรวจผลงานของนักศึกษาเป็นวิธีการ วัดผลที่ไม่น่าเชื่อถือได้					
10.	การให้นักศึกษาซักถามปัญหาเป็นการเปิด โอกาสให้อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา สามารถวัดผลการเรียนได้วิธีหนึ่ง					

ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเจตคติต่อเนื้อหาวิชาสู่ศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.05
2	2.40
3	2.65
4	2.04
5	1.85
6	1.92
7	1.80
8	1.94
9	1.82
10	2.04
11	1.83
12	1.94
13	2.15
14	1.85
15.	1.82
16	1.93

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
17	2.03
18	1.84
19	1.77
20	2.35
21	2.35
22	2.09
23	2.34
24	2.08
25	2.10
26	2.12
27	1.93
28	2.36
29	2.46

ค่าอำนาจจําแนกแบบสอบถามเจตคติต่อวิธีสอนสู่ศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจําแนก (t)
1	1.84
2	2.76
3	2.30
4	1.98
5	2.04
6	1.92
7	2.22
8	2.04
9	2.43
10	1.80
11	1.87
12	2.04
13	1.88
14	2.63
15	2.04
16	1.85
17	1.82
18	1.82
19	2.05
20	1.86

ค่าอำนาจจําแนกแบบขอบตามเจตคติต่ออุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจําแนก (t)
1	2.19
2	2.18
3	2.49
4	2.10
5	1.58
6	2.19
7	2.76
8	1.93
9	2.35
10	2.49

ค่าอำนาจจําแนกแบบจัดตามเจตคติต่อการประเมินผลวิชาสุขศึกษา

ข้อ	ค่าอำนาจจําแนก (t)
1	2.65
2	2.43
3	2.88
4	1.95
5	1.90
6	2.40
7	2.43
8	2.48
9	2.45
10	2.19

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวมาลินี วงศ์นาม

วันเดือน ปีเกิด 21 ตุลาคม 2498

สถานที่เกิด ตำบลบ้านเวียง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่

ที่อยู่ปัจจุบัน วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000

ประวัติการศึกษา พ.ศ.2516 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่
อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

พ.ศ.2518 ป.กศ.สูง (พลศึกษา) วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ.2520 กศ.บ. (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา

พ.ศ.2527 กศ.ม. (สุขศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน พ.ศ.2521-ปัจจุบัน อาจารย์ 1 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุโขทัย
อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

.....